

Bruselj, 3. junij 2026
(OR. en)

9935/26

ECOFIN 710
UEM 197
SOC 301
EMPL 133
COMPET 654
ENV 596
EDUC 193
ENER 302
JAI 695
GENDER 48
JEUN 90
SAN 368
ECB
EIB

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 3. junij 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

---

Št. dok. Kom.: COM(2026) 200 final

Zadeva: SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU,
EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI
INVESTICIJSKI BANKI
Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 200 final.

Priloga: COM(2026) 200 final

Bruselj, 3.6.2026
COM(2026) 200 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI
CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU,
ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI**

Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj

1. UVOD

EU mora v času znatnih geopolitičnih premikov in napetosti okrepiti svojo konkurenčnost in strateško avtonomijo, da bi ohranila svojo gospodarsko in socialno odpornost ter kohezijo.

Gospodarsko okolje zaznamujejo velika geopolitična negotovost in naraščajoča globalna konkurenca, stalne napetosti na svetovni ravni, povečana varnostna tveganja ter vse hujši vplivi podnebnih sprememb. Poleg tega se zaradi vztrajne nestanovitnosti cen energije in naraščajočih svetovnih uvoznih tarif še naprej zvišujejo življenjski stroški, obremenjujejo dobavne verige in povečujejo stroški poslovanja, kar zlasti vpliva na mala in srednja podjetja (MSP). Ta gibanja razkrivajo več slabosti in še poglobljajo dolgoletne izzive Evrope, povezane s skromno rastjo produktivnosti in inovacijsko dejavnostjo. Vendar je Unija pokazala tudi odpornost, saj je uspešno prebrodila več kriz, izvaja ambiciozno agendo za konkurenčnost ter dosega napredek na področju digitalnih inovacij, ciljev glede razogljičenja in gospodarske varnosti.

Cilj pomladanskega svežnja evropskega semestra 2026 je graditi na prednostih EU z usklajenim ukrepanjem za povečanje konkurenčnosti, zagotovitev strateške avtonomije, povečanje odpornosti in krepitev pripravljenosti ob hkratnem ohranjanju fiskalne vzdržnosti. Kompas za konkurenčnost¹ ostaja vodilni okvir za ta cikel evropskega semestra. Temelji na ogromnem potencialu enotnega trga, spodbuja makroekonomsko in fiskalno stabilnost ter usklajuje strukturne reforme in naložbe s strateškimi prednostnimi nalogami EU za premostitev inovacijske vrzeli, razogljičenje našega gospodarstva, zmanjšanje strateških odvisnosti, spodbujanje spretnosti in kakovostnih delovnih mest, zagotavljanje socialne pravičnosti in kohezije ter poenostavitev poslovnega okolja. To so tudi nekateri od osrednjih prizadevanj načrta „Ena Evropa, en trg“, pri čemer njegovo hitro izvajanje ostaja ključno. EU uresničuje te cilje, hkrati pa spoštuje svoje zaveze za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in ciljev ZN glede trajnostnega razvoja.

Evropski semester 2026 zagotavlja celovit okvir za uskladitev nacionalnih in regionalnih reform ter naložb s prednostnimi nalogami EU. Evropski semester 2026 bo na podlagi napredka, doseženega prek mehanizma za okrepanje in odpornost, ki je spodbudil izvajanje reform in naložb, ter vmesnega pregleda kohezijske politike še naprej zagotavljal ključno analitično podlago za opredelitev in prednostno razvrstitev potreb po reformah in naložbah na številnih področjih politik, vključno z ukrepi za odpravljanje gospodarskih, socialnih in teritorialnih razlik. Ob upoštevanju te analize morajo EU, države članice in drugi deležniki usklajevati naložbe in reforme, da bi tako izboljšali gospodarsko varnost EU ter okrepili strateške vrednostne verige na ravni EU v okviru skupnih prednostnih nalog na področju konkurenčnosti. V tem pomladanskem svežnju Komisija močno poudarja oceno napredka pri izvajanju celovitega sklopa specifičnih priporočil za države za leto 2025. Zagotovljene bodo skladnost in sinergije med evropskim semestrom ter drugimi okviri upravljanja, kot sta digitalno desetletje in priporočila SKP.

---

¹ [Kompas za konkurenčnost za EU](#), COM(2025) 30 final.

Komisija poziva Evropski svet, naj potrdi njena priporočila za specifična priporočila za države za leto 2026, Svet EU pa, naj jih sprejme. Poleg tega poziva vse države članice, naj specifična priporočila za države v celoti in pravočasno izvedejo v tesnem dialogu s socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe in drugimi deležniki.

2. KLJUČNI IZZIVI POLITIK IN PRIPOROČILA

Odzivanje na nastajajoče grožnje

Reševanje energetske krize

Fosilna goriva so v središču sedanje energetske krize, kar poudarja nujno potrebo po odločnem evropskem odzivu za zagotovitev čiste, doma proizvedene in cenovno dostopne energije ter zanesljivosti oskrbe z energijo in zaščito konkurenčnosti industrije EU. Energetski prehod ostaja najučinkovitejša strategija za doseganje strateške avtonomije Evrope, krepitev odpornosti, strukturno znižanje cen energije ter zagotavljanje velikih količin čiste in doma proizvedene energije, potrebne za poganjanje gospodarstva prihodnosti. Načrt REPowerEU, ki je bil vzpostavljen maja 2022 kot odziv na obsežno rusko invazijo v Ukrajini, je že dokazal, da lahko skupno ukrepanje učinkovito zmanjša povpraševanje po energiji in uvoz, stabilizira energetske trge, okrepi odpornost in spodbudi elektrifikacijo. EU je zaradi naložb na področju energije, podprtih iz več skladov EU, zdaj bistveno boljše pripravljena na obvladovanje nestanovitnosti energetskih trgov kot prej. Instrument za povezovanje Evrope je zlasti pomagal financirati čezmejno kritično energetska infrastrukturo, s čimer je okrepil medsebojne povezave ter podpiral razvoj povezanega in trajnostnega evropskega energetskega trga ter prave energetske unije.

Komisija je v okviru pobude AccelerateEU² predlagala usklajen pristop za zagotovitev takojšnje pomoči ranljivim gospodinjstvom in podjetjem, ki se soočajo z nestanovitnimi cenami energije, ter za povečanje odpornosti energetskega sistema. Za zagotovitev zanesljivosti oskrbe je ključnega pomena večja usklajenost na ravni EU, vključno s ponovnim polnjenjem skladišč plina pred zimo in skupno sprostitev zalog nafte. Enako pomembno bo zagotoviti tudi razpoložljivost ključnih goriv, kot sta reaktivno in dizelsko gorivo, ter preprečiti motnje v čezmejnem prevozu in na enotnem trgu. Hkrati morajo države članice zagotoviti, da so nujni ukrepi, sprejeti za zmanjšanje gospodarskega in socialnega učinka energetske krize na gospodinjstva in podjetja, začasni, ciljno usmerjeni, pravočasni, sorazmerni in fiskalno vzdržni ter da ne povečujejo povpraševanja po fosilnih gorivih. Komisija je z začasnim okvirom za državno pomoč zaradi krize na Bližnjem vzhodu³ sprejela ciljno usmerjena in začasna pravila za olajšanje podpore najbolj izpostavljenim sektorjem gospodarstva. Nazadnje, EU mora pospešiti energetski prehod, da bi še naprej zmanjševala svojo odvisnost od fosilnih goriv – to je edini način, kako zagotoviti resnično energetska neodvisnost. EU, države članice, industrija in vsi drugi ustrezni

---

² [AccelerateEU](#), COM(2026) 370 final.

³ Sporočilo Komisije – začasni okvir za državno pomoč zaradi krize na Bližnjem vzhodu, UL C, C/2026/2593, 5.5.2026; ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2593/oj>.

deležniki morajo nadaljevati skupna prizadevanja za izboljšanje energetske infrastrukture po vsej Evropi, tudi s pospeševanjem projektov energetskih avtocest, določenih v svežnju za evropska omrežja. Prihajajoči akcijski načrt za elektrifikacijo bo vseboval ambiciozen cilj glede elektrifikacije ter ukrepe za odpravljanje ovir v industrijskem, prometnem in stavbnem sektorju. Komisija bo predstavila tudi zakonodajni predlog o omrežninah in obdavčitvi, s katerim bo med drugim zagotovila, da bo električna energija obdavčena manj kot zemeljski plin. Komisija bo usklajevala dejavnosti EU (poglavje o naložbah v okviru AccelerateEU) za pomoč državam članicam, da čim bolj izkoristijo razpoložljiva sredstva EU, npr. iz skladov kohezijske politike, in jih prerazporedijo, kadar je to izvedljivo in v skladu s preferencami držav članic in regij. Hkrati se bo z aktom o krožnem gospodarstvu podprlo industrijo pri nadomeščanju primarnih fosilnih materialov s krožnimi materiali in materiali na biološki osnovi. Ta prizadevanja bi morala biti tesno povezana s pospešenim in celovitim izvajanjem načrta REPowerEU in specifičnih priporočil za države na področju energije, da se zagotovi čista in cenovno dostopna energija, krožne rešitve, okrepi energetska varnost ter poveča odpornost proti zunanjim cenovnim šokom. To bi moralo biti skladno tudi z drugimi pobudami, kot je akcijski načrt RESourceEU, katerih cilj je preprečiti, da bi se čezmerna odvisnost EU od surovin uporabljala kot orožje.

Krepitev gospodarske varnosti

Gospodarska varnost ostaja najnujnejša prednostna naloga EU zaradi vztrajnih geopolitičnih napetosti, ranljivosti v dobavnih verigah in strateških odvisnosti. Države članice se še naprej soočajo s tveganji, ki izhajajo iz strateških odvisnosti, zlasti na področju energije, kritičnih surovin, gnojil in ključnih tehnologij, zaradi česar so gospodarstva izpostavljena nestanovitnosti cen, tveganjem za prehransko varnost, motnjam in zunanjim pritiskom. Čeprav je bil dosežen napredek pri diverzifikaciji virov energije, zmanjševanju odvisnosti od posameznih dobaviteljev in pospeševanju čistega in digitalnega prehoda, izzivi ostajajo. Energijsko intenzivne panoge so še vedno ranljive zaradi visokih cen energije, zamude pri uvajanju energije iz obnovljivih virov, krepitvi odpornosti omrežij in naložbah v shranjevanje pa ovirajo dolgoročno energetska varnost. Odvisnosti od kritičnih surovin, ki so pogosto skoncentrirane pri dobaviteljih iz držav zunaj EU, ogrožajo strateške sektorje, bistvene za digitalni in čisti prehod, kar poudarja potrebo po napredku krožnega gospodarstva, domači proizvodnji in diverzifikaciji dobavnih verig. Da bi države članice okrepile gospodarsko varnost, morajo poglobiti povezovanje enotnega trga, pospešiti strateške naložbe v proizvodne zmogljivosti za čiste tehnologije, tehnološko suverenost in kibernetično varnost, odpornost infrastrukture ter pripravljenost na krize. Cilj predlaganega akta o pospeševanju industrije je spodbujati gospodarsko varnost Evrope tako, da bi se okrepile industrijske zmogljivosti v ključnih sektorjih, hkrati pa bi ostali na dobri poti k prehodu za razogljičenje proizvodnje.

Okrepitev obrambne pripravljenosti

Države članice v skladu s specifičnimi priporočili za države za leto 2025 še naprej krepijo svojo obrambno pripravljenost in zmogljivosti. Države članice so dosegle napredek pri krepitvi

obrambne pripravljenosti in zmogljivosti, zlasti zaradi dodatnega fiskalnega manevrskega prostora v višini do 1,5 % BDP v obdobju 2025–2028, kar je povezano z aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v 17 državah članicah. S temi prizadevanji bi bilo treba nadaljevati, tudi z naložbami v povečanje in posodobitev proizvodnih zmogljivosti, da bi zadostili povečanemu povpraševanju. Nadaljevati je treba pobude za skupno naročanje, ki industriji zagotavljajo prepoznavnost povpraševanja, zmanjšujejo razdrobljenost trga in lahko znižajo stroške na enoto. Napredek na teh področjih je nujen in v skladu s cilji Komisije glede prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2030. V ta namen pobuda varnostni ukrepi za Evropo (SAFE) državam članicam, ki zaprosijo za finančno pomoč za nabavo obrambnih zmogljivosti, zagotavlja do 150 milijard EUR dolgoročnih posojil po konkurenčnih cenah. Komisija je že potrdila 18 od 19 nacionalnih načrtov za naložbe v obrambo, ki so jih države članice predložile v podporo svojim prošnjam za posojila iz instrumenta SAFE, s čimer bo zagotovila 130 milijard EUR finančne podpore. Poleg tega je bilo v okviru kohezijske politike v sklopu vmesnega pregleda preusmerjenih 11,9 milijarde EUR za naložbe v obrambo in dvojno rabo. V prihodnje bodo nujno potrebne trajne, dolgoročne naložbe v civilno pripravljenost, tudi za okrepitev nacionalne kibernetike varnosti in vesoljskih sredstev, kar je strateški dejavnik obrambne pripravljenosti. To potrebo poudarjajo razmere v vzhodnih regijah, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino.

Zagotavljanje makroekonomske stabilnosti

Države članice morajo ohraniti srednjeročno fiskalno vzdržnost, ko obstajajo nasprotujoče si potrebe po javnofinančnih sredstvih. Države članice se soočajo z vse večjimi zahtevami glede javne porabe zaradi nujne potrebe po povečanju odhodkov za obrambo in krepitvi konkurenčnosti, hkrati pa se spoprijemajo z dolgoročnimi fiskalnimi stroški demografskih sprememb⁴ in naraščajočimi stroški vplivov podnebni sprememb v razmerah že tako visokega javnega dolga v okviru že tako visokega javnega dolga. Istočasno je zunanje okolje EU postalo bolj negotovo, kar še zaostreje izzive za gospodarstva ter oblikovanje politik držav članic in EU. Komisija je v okviru evropskega semestra ocenila v kolikšni meri države članice izpolnjujejo zahteve, ki izhajajo iz evropskega okvira ekonomskega upravljanja, ki temelji na srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih držav članic (glej okvir 1).

Z ukrepi, ki krepijo strukturno odpornost evropskega energetskega sistema in pospešujejo prehod s fosilnih goriv, se lahko izkoristi obstoječo prožnost v okviru fiskalnega okvira. Da bi ohranile dolgoročno energetske varnosti Evrope in ublažile gospodarske posledice konflikta na Bližnjem vzhodu, se bodo države članice v kratkoročnem obdobju soočile z znatnimi fiskalnimi stroški. Področje uporabe sedanje nacionalne odstopne klavzule za odhodke za obrambo bi bilo lahko na zahtevo držav članic razširjeno tako, da bi zajelo ukrepe, sprejete od februarja 2026 za zmanjšanje odvisnosti od uvoženih fosilnih goriv in s tem prispevalo k varnosti in obrambi Evrope.

---

⁴ [Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Demografske spremembe v Evropi: nabor orodij za ukrepanje.](#)

Možni ukrepi bi vključevali podporo gospodinjstvom in podjetjem za zmanjšanje njihove odvisnosti od fosilnih goriv in spodbujanje razogljičenja, ukrepe za pospešitev elektrifikacije sektorjev končne porabe, naložbe v električna omrežja, shranjevanje električne energije (npr. baterije), varčevanje z energijo in povečanje zmogljivosti čistih virov energije.

Zaščitni ukrepi za fiskalno vzdržnost bi še vedno v celoti veljala. Obstoječa zgornja meja prožnosti v okviru nacionalne odstopne klavzule za odhodke za obrambo, in sicer do 1,5 % BDP dodatnih odhodkov, bi ostala nespremenjena. Zato bi tveganje za fiskalno vzdržnost ostalo omejeno, čeprav bi se področje uporabe prožnosti lahko razširilo. V okviru obstoječe zgornje meje (1,5 % BDP) bi za ukrepe energetske podpore veljala namenska letna zgornja meja 0,3 % BDP, ki bi bila na voljo za obdobje 2026–2028⁵, pri čemer bi skupna zgornja meja za to obdobje znašala 0,6 % BDP. Te meje so skladne z namenom obravnave neizogibnih kratkoročnih fiskalnih stroškov in zagotavljajo ravnovesje med prožnostjo, predvideno za ukrepe podpore, povezane z energijo, in prožnostjo, ki je na voljo za odhodke za obrambo. Za odhodke, ki bi presegali zgornjo mejo, bi se opravljale standardne ocene skladnosti v okviru fiskalnega okvira. Države članice bi morale obdobje do leta 2028 še naprej izkoriščati za izvedbo potrebnih proračunskih prilagoditev, da bi lahko v prihodnje omogočile višje ravni odhodkov za obrambo.

Države članice bodo v prihodnjih mesecih imele možnost, da zaprosijo za razširitev področja uporabe svoje obstoječe nacionalne odstopne klavzule. Države članice, ki še niso zaprosile za aktivacijo nacionalne odstopne klavzule za obrambo, lahko to storijo kadar koli. Komisija bo preučila vse prejete zahteve, da zagotovi, da razširitev področja uporabe ali aktivacija klavzule srednjeročno ne ogroža fiskalne vzdržnosti. Komisija bo državam članicam pravočasno zagotovila dodatna pojasnila o postopkovnih in operativnih zahtevah, vključno s poročanjem dovolj podrobnih podatkov s strani držav članic in informacijami za spremljanje upravičenosti predlaganih ukrepov za okrepitev strukturne odpornosti evropskega energetskega sistema in pospešitev prehoda s fosilnih goriv ter izvajanjem fiskalnega nadzora.

V zadnjem letu so se makrofinančne ranljivosti po državah članicah razvijale različno; v nekaterih primerih so se zmanjšale, medtem ko se je negotovost pred kratkim zelo povečala. Nekateri države članice se soočajo s posebnimi izzivi za svojo makroekonomsko stabilnost, ki imajo v nekaterih primerih čezmejni pomen, zaradi česar vzbujajo zaskrbljenost za euroobmočje in EU kot celoto. Komisija je v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnovesji ugotovila obstoj makroekonomskega ali čezmernega neravnotežja v štirih državah članicah (glej okvir 2 in Dodatek 4).

Okvir 1: Fiskalni nadzor v okviru Pakta za stabilnost in rast

Pomladanska ocena Komisije 2026 o skladnosti držav članic z ustreznimi priporočili Sveta zajema leti 2025 in 2026. Ocena za leto 2026, ki temelji na pomladanski napovedi

⁵ Da bi se zagotovila enaka obravnava, bi lahko države članice, ki so morda že v celoti izkoristile prožnost v okviru nacionalne odstopne klavzule za povečanje odhodkov za obrambo, pod enakimi pogoji prejele začasno in omejeno dodatno prožnost, vključno s pogojem, da splošna tveganja za fiskalno vzdržnost ostanejo omejena.

Komisije 2026, bo jeseni sledila nadaljnja ocena, še ena ocena pa bo izvedena spomladi 2027 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2026. Osrednji del ocene Komisije je primerjava podatkov o realizaciji in projekcij Komisije glede rasti očiščenih odhodkov⁶ z najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov, kot jih je priporočil Svet (glej Dodatek 5 in Fiskalne statistične tabele⁷). Pri državah članicah, za katere je bila aktivirana nacionalna odstopna klavzula za odhodke za obrambo⁸⁹, se ta prožnost pri oceni skladnosti upošteva¹⁰.

Za deset držav članic, ki so trenutno v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem¹¹, je Komisija ocenila ukrepe v odziv na priporočila Sveta v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Za Malto je Komisija Svetu danes priporočila, naj zaključi postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, saj se je primanjkljaj sektorja država leta 2025 uspešno zmanjšal pod 3 % BDP – pred rokom, ki ga je določil Svet – in naj bi v letih 2026 in 2027 ostal pod 3 % BDP. Hkrati Komisija ugotavlja, da je za Malto rast očiščenih odhodkov v letih 2025 in 2026 nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet, pri čemer so ustrezna odstopanja v kumulativnem smislu večja od 0,6 % BDP. Za devet drugih držav članic v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem (Belgijo, Francijo, Madžarsko, Italijo, Avstrijo, Poljsko, Romunijo, Slovaško in Finsko**) in ob upoštevanju prožnosti iz nacionalne odstopne klavzule, kjer je to ustrezno, Komisija meni, da so bili na tej stopnji sprejeti učinkoviti ukrepi in da bi moral postopek mirovati. Za **Italijo** je bila rast očiščenih odhodkov v letu 2025 nad priporočenimi zgornjimi mejami. Vendar je bila v kumulativnem smislu rast očiščenih odhodkov v obdobju 2024–2025 le nekoliko nad priporočenimi zgornjimi mejami, Italija pa naj bi čezmerni primanjkljaj odpravila v letu 2026 v skladu z rokom, ki ga je določil Svet¹². Hkrati Komisija ocenjuje, da za **Francijo** v letu 2026 obstaja tveganje neskladnosti s priporočeno letno stopnjo rasti očiščenih odhodkov z majhnim odstopanjem, medtem ko je napovedana skladnost s kumulativno stopnjo rasti. Za **Madžarsko** je za leto 2026 ocenjeno tveganje pomembne neskladnosti. Zato bo na podlagi trenutnih projekcij morda v poznejši fazi treba opraviti celovito oceno sprejetih ukrepov. Če bi te ocene kazale na to, da niso bili sprejeto učinkoviti ukrepi, bi**

⁶ Očiščeni odhodki, kot so opredeljeni v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2024/1263: „očiščeni odhodki“ pomenijo javnofinančne odhodke brez: (i) odhodkov za obresti; (ii) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov; (iii) odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije; (iv) nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija; (v) cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter (vi) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

⁷ Fiskalne statistične tabele z osnovnimi podatki, pomembnimi za oceno proračunskih politik držav članic, (Bruselj, SWD(2026) 200 final z dne 3. junija 2026).

⁸ Nacionalna odstopna klavzula za višje odhodke za obrambo zagotavlja omejeno in začasno prožnost do 1,5 % BDP v primerjavi z referenčnim letom v obdobju 2025–2028.

⁹ Svet je doslej aktiviral nacionalno odstopno klavzulo za odhodke za obrambo za 17 držav članic (Belgijo, Bolgarijo, Češko, Dansko, Nemčijo, Estonijo, Grčijo, Hrvaško, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Avstrijo, Poljsko, Portugalsko, Slovenijo, Slovaško in Finsko). Komisija je za Španijo 22. maja 2026 sprejela priporočilo Svetu za aktivacijo nacionalne odstopne klavzule za obrambo, ki ga mora Svet še sprejeti.

¹⁰ Za te države članice je ocena osredotočena na primerjavo v kumulativnem smislu in preverja, ali je morebitno pozitivno odstopanje od priporočenih zgornjih mej pojasnjeno z ustreznim povečanjem odhodkov za obrambo. Prožnost, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula za obrambo, je edina prožnost, ki se upošteva v oceni, ki jo je Komisija izvedla spomladi 2026.

¹¹ Belgija, Francija, Italija, Madžarska, Malta, Avstrija, Poljska, Romunija, Slovaška in Finska.

¹² Po podatkih Eurostata se je primanjkljaj sektorja država v Italiji zmanjšal s 3,4 % BDP v letu 2024 na 3,1 % BDP v letu 2025. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, naj bi po pomladanski napovedi Komisije 2026 bil primanjkljaj v višini 2,9 % BDP tako v letu 2026 kot v letu 2027.

bilo zaradi tega potrebna okrepitev postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem¹³. Poleg tega Komisija poudarja, da fiskalni položaj v **Romuniji** ostaja nestabilen, saj je imela država v letu 2025 največji delež primanjkljaja v Uniji in obstajajo resna tveganja glede izvajanja, zato se bo potrebno v letu 2026 in naslednjih letih trdno in vztrajno osredotočiti na fiskalno prilaganje.

Komisija je za države članice, ki trenutno niso v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ocenila napredek pri izvajanju srednjeročnih načrtov in skladnost z ustreznimi priporočili Sveta. Med temi se v letu 2025 in, kjer je to ustrezno, po upoštevanju prožnosti nacionalne odstopne klavzule za:

- **Češko, Dansko, Nemčijo, Estonijo, Grčijo, Španijo, Latvijo in Švedsko** ocenjuje, da so **skladne**, saj je rast očiščenih odhodkov pod najvišjimi vrednostmi, ki jih je priporočil Svet, ali pa kumulativno odstopanje ostaja v okviru prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo,
- **Irsko, Ciper in Portugalsko** šteje, da **izpolnjujejo obveznosti Pakta za stabilnost in rast glede proračunske politike**, saj naj bi bil njihov proračunski položaj v presežku, kar bo prispevalo k zmanjšanju njihovih deležev javnega dolga v BDP. Hkrati Komisija ugotavlja, da Portugalska presega priporočeno najvišjo rast očiščenih odhodkov, medtem ko Ciper in Irska precej presegata priporočeno najvišjo rast očiščenih odhodkov,
- za **Litvo in Slovenijo** ocenjuje, da sta **neskladni**, saj rast očiščenih odhodkov presega zgornje meje, ki jih je priporočil Svet, vendar ustrezna odstopanja ostajajo pod pragom 0,6 % BDP (v kumulativnem smislu). Vendar pa Komisija ugotavlja, da naj bi za Litvo primanjkljaj sektorja država in javni dolg bila pod referenčnima vrednostma 3 % BDP oziroma 60 % BDP,
- za **Luksemburg, Nizozemsko, Bolgarijo in Hrvaško** ocenjuje, da so **pomembno neskladne** s priporočenimi zgornjimi mejami očiščenih odhodkov, pri čemer ustrezna odstopanja presegajo prag 0,3 % BDP (na letni ravni) in/ali 0,6 % BDP (v kumulativnem smislu). Hkrati Komisija ugotavlja, da sta za Luksemburg in Nizozemsko javnofinančni primanjkljaj in javni dolg za leto 2025 pod referenčnima vrednostma 3 % BDP oziroma 60 % BDP.

V letu 2026 in, kjer je to ustrezno, ponovno po upoštevanju prožnosti iz nacionalne odstopne klavzule:

- naj bi **Češka, Danska, Estonija, Nemčija, Irska, Grčija, Latvija bile skladne**, saj je rast očiščenih odhodkov nižja od najvišjih vrednosti, ki jih je priporočil Svet, ali pa kumulativno odstopanje ostaja v okviru prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula,
- tako kot leta 2025 naj bi **Ciper in Portugalska izpolnjevala obveznosti glede proračunske politike Pakta za stabilnost in rast**, saj naj bi njun proračunski položaj v letu 2026 ostal v presežku ali blizu ravnotežja. Hkrati Komisija ugotavlja, da za Portugalsko obstaja tveganje, da bo presegla priporočeno najvišjo rast očiščenih

¹³ Trenutno ni podatkov o realizaciji za leto 2026, možnost stopnjevanja postopka pa bi se lahko preučila v poznejši fazi, če bi primerjava med rastjo očiščenih odhodkov, napovedano v napovedi Komisije, in priporočeno korektivno potjo gibanja očiščenih odhodkov (ob upoštevanju prožnosti za odhodke za obrambo v okviru nacionalne odstopne klavzule, če je ustrezno) pokazala na posebej resno neskladnost.

odhodkov, medtem ko za Ciper obstaja tveganje, da bo priporočeno najvišjo rast očiščenih odhodkov precej presegel,

- za **Španijo, Luksemburg in Nizozemsko** je bilo ugotovljeno, da so **izpostavljeni tveganju neskladnosti**. Vendar pa Komisija za Luksemburg in Nizozemsko ugotavlja, da naj bi bila primanjkljaj sektorja država in javni dolg v letu 2026 pod 3 % BDP oziroma 60 % BDP,
- **Litva in Slovenija** ter, enako kot v letu 2025, **Bolgarija in Hrvaška** so v letu 2026 ocenjene kot države s **tveganjem pomembne neskladnosti**. Komisija hkrati ugotavlja, da naj bi bila za Litvo in Hrvaško primanjkljaj sektorja država in javni dolg pod referenčnima vrednostma 3 % BDP oziroma 60 % BDP. Nazadnje za Slovenijo potrditev pomembne neskladnosti na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2026 lahko sproži pripravo poročila v skladu s členom 126(3) PDEU za oceno skladnosti z merilom glede dolga,
- za **Švedsko** se ocenjuje, da v letu 2026 obstaja tveganje pomembne neskladnosti s **priporočeno letno stopnjo rasti očiščenih odhodkov**, hkrati pa naj bi bila **skladna s kumulativno stopnjo rasti**. Komisija hkrati ugotavlja, da naj bi bila za Švedsko primanjkljaj sektorja država in javni dolg pod referenčnima vrednostma 3 % BDP oziroma 60 % BDP.

Pri oceni izvajanja srednjeročnih načrtov je Komisija upoštevala tudi sklop naložb in reform, na katerih temelji podaljšanje zadevnih obdobj fiskalne prilagoditve. To zadeva osem držav članic¹⁴, pri katerih je bilo obdobje fiskalne prilagoditve v teh načrtih podaljšano s štirih na sedem let. Komisija je za te države članice ocenila izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb ter pri tem upoštevala informacije iz letnih poročil o napredku. Komisija je ob upoštevanju te ocene meni, da so na splošno vse zadevne države članice zadovoljivo izpolnile svoje obveznosti glede reform in naložb (glej Dodatek 5).

Nazadnje je Komisija ocenila izpolnjevanja merila glede primanjkljaja za pet držav članic¹⁵, da bi odločila, ali je treba Svetu priporočiti sprejetje novih sklepov o obstoju čezmernega primanjkljaja. Na podlagi ocene se ugotovi, da na tej stopnji ni razloga za uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Nemčijo, Estonijo in Slovenijo. Za Latvijo je bilo na splošno ocenjeno, da je merilo glede primanjkljaja izpolnjeno. Nasprotno pa bo Komisija za **Bolgarijo** ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora o njenem poročilu preučila možnost predloga za uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Glede na nedavne dogajanja na trgih energije od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 so številne države članice sprejele ukrepe fiskalne politike za ublažitev socialnega in gospodarskega vpliva visokih cen energije na gospodinjstva in podjetja. Pomladanska napoved Komisije 2026 vključuje proračunske stroške takih novih ukrepov v višini 14,5 milijarde EUR (0,07 % BDP EU) v letu 2026 za EU kot celoto. Pri tej oceni se

¹⁴ Belgija, Nemčija, Španija, Francija, Italija, Avstrija, Romunija in Finska.

¹⁵ Poročilo Komisije, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, 3.6.2026, COM(2026) 302 final. Med državami članicami, ki trenutno niso v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, je delež bruto dolga sektorja država konec leta 2025 presegal referenčno vrednost v Nemčiji, Grčiji, Španiji, na Portugalskem in v Sloveniji. Za te države članice se ocenjuje, da se delež dolga zadostno zmanjšuje in zadovoljivo hitro približuje referenčni vrednosti. Zato ni bilo držav članic, za katere bi bilo treba v poročilu v skladu s členom 126(3) PDEU dodatno preučiti izpolnjevanje merila glede dolga.

domneva, da bodo ukrepi prenehali veljati v skladu z datumi poteka veljavnosti, navedenimi v zadevnih zakonih, na presečni datum napovedi. Če bi bili ti ukrepi podaljšani do konca leta 2026, bi se njihovi fiskalni stroški leta 2026 povečali na 38,6 milijarde EUR (0,2 % BDP EU). Tri četrtine podpore se porabijo na načine, ki niso ciljno usmerjeni, preostala četrtina pa je namenjena ranljivim gospodinjstvom ali energijsko intenzivnim podjetjem. Poleg tega več kot dve tretjini ocenjenih proračunskih stroškov ustrežata ukrepom, katerih cilj je neposredno vplivati na mejne stroške porabe energije, kot so znižanja trošarin. Preostala tretjina ustreza ukrepom, ki zagotavljajo začasno dohodkovno podporo gospodinjstvom oziroma nadenarna nadomestila podjetjem.

Okvir 2: Makroekonomska neravnotežja v državah članicah

Komisija je ocenila obstoj makroekonomskih neravnotežij za sedem držav članic, ki so bile v poročilu o mehanizmu opozarjanja za leto 2026 izbrane za poglobljene preglede. V vseh teh državah članicah so bila v prejšnjem ciklu nadzora v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji ugotovljena neravnotežja ali čezmerna neravnotežja. Tako kot v prejšnjih dveh letnih ciklih postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji so bili poglobljeni pregledi za leto 2026 državam članicam predstavljeni pred objavo pomladanskega svežnja, da bi se omogočile bolj poglobljene večstranske razprave v odborih Sveta, preden so bila oblikovana specifična priporočila za države¹⁶.

Klasifikacija neravnotežij temelji na treh merilih: (i) resnosti neravnotežij, (ii) razvoju neravnotežij in obetih ter (iii) odzivih politike. Ta merila se upoštevajo v okviru v prihodnost usmerjene usmeritve postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, ki se uporablja od zaključka pregleda ekonomskega upravljanja leta 2024. Natančneje, v skladu s pristopom, usmerjenim v prihodnost, ta tri merila veljajo še naprej, vendar je večji poudarek namenjen razvoju neravnotežij in obetom ter odzivom politike s strani nacionalnih organov za odpravo teh neravnotežij ali tveganj, ki jih predstavljajo.

V zadnjem letu so se ranljivosti po državah članicah razvijale različno, vendar so se v več primerih zmanjšale, medtem ko se je negotovost v zadnjem času povečala. Inflacija se je v večini euroobmočja in EU dodatno znižala, čeprav različno hitro, saldi tekočega računa so se izboljšali, visok dolg pa se je v več primerih zmanjšal, medtem ko so bančni sektorji še naprej stabilni. Nasprotno pa se je rast cen stanovanjskih nepremičnin v več državah pospešila. Kljub temu se ta letni cikel izvajanja postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji končuje v razmerah večje negotovosti, saj je konflikt na Bližnjem vzhodu sprožil zaskrbljenost glede cen energije, višje in bolj nestanovitne inflacije, zaostrenih pogojev financiranja ter počasnejše gospodarske rasti. Napovedovanje razvoja tveganj in njihovega vpliva na makroekonomsko stabilnost EU, euroobmočja in posameznih držav članic je postalo zahtevnejše.

Komisija je v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji sprejela več odločitev. Ranljivosti se zmanjšujejo v nekaterih državah članicah, za katere se je opravil poglobljeni pregled, v nekaterih primerih pa je bilo v okviru postopka v zvezi z

¹⁶ SWD(2026) 137 do 143. Sedem poglobljenih pregledov je bilo državam članicam posredovanih prek Odbora za ekonomsko politiko pri Svetu in njegove delovne skupine LIME v dveh sklopih, in sicer eden sredi aprila (za Nizozemsko, Romunijo in Švedsko) in drugi v začetku maja (za Grčijo, Madžarsko, Italijo in Slovaško). Prav tako sta objavljena v seriji poročil [European Economy Institutional Papers](#).

makroekonomskimi neravnotežji ugotovljeno, da ni neravnotežij. V drugih državah članicah, v zvezi s katerimi je bil opravljen poglobljen pregled, so še vedno prisotni pomembni izzivi. Zlasti:

- Za Grčijo se ocenjuje, da neravnotežij ni več. V zadnjih letih so se zmanjšale ranljivosti, povezane z javnim in zunanjim dolgom, k čemur je prispevala stabilna rast BDP, k zmanjševanju javnega dolga pa so dodatno prispevali proračunski presežki; nedonosna posojila bank so se zmanjšala, bilance stanja pa so se izboljšale; primanjkljaj na tekočem računu ostaja visok, vendar ugodno financiranje blaži tveganja za zunanjo vzdržnost. Grčija je izvedla ustrezne reforme za zmanjšanje svojih dolgoletnih ranljivosti.
- Za Nizozemsko se ocenjuje, da neravnotežij ni več. Ranljivosti, povezane z visoko zadolženostjo gospodinjstev, trgom stanovanjskih nepremičnin in velikim presežkom na tekočem računu, so bile prisotne v preteklih letih, vendar so se v zadnjem času zmanjšale.
- Za Švedsko se ocenjuje, da neravnotežij ni več. Ranljivosti, povezane z njenim nepremičninskim trgom in visoko ravno zasebnega dolga, ostajajo, vendar se je njihova resnost v zadnjem času zmanjšala.
- Italija se še naprej sooča z neravnotežji, saj ranljivosti, povezane z visokim javnim dolgom in šibko rastjo produktivnosti, ki imajo čezmejni pomen, še vedno obstajajo, nadaljnje in učinkovito izvajanje reform in naložb za spodbujanje rasti pa skupaj s preudarno fiskalno naravnostjo ostaja ključno za zmanjšanje navedenih ranljivosti.
- Madžarska se še naprej sooča z neravnotežji, saj ranljivosti, povezane s konkurenčnostjo, potrebami po državnem financiranju in cenami stanovanjskih nepremičnin, še vedno obstajajo, politike pa te ranljivosti še naprej povečujejo.
- Slovaška se še naprej sooča z neravnotežji, saj ranljivosti, povezane z zunanjim saldonom in javnofinančnim saldonom, konkurenčnostjo, trgom stanovanjskih nepremičnin in zadolženostjo gospodinjstev, še vedno obstajajo, ukrepi politike pa ostajajo omejeni.
- Romunija se še naprej sooča s čezmernimi neravnotežji; ranljivosti, povezane z javnofinančnim primanjkljajem in primanjkljajem na tekočem računu, so se v zadnjem času nekoliko zmanjšale, vendar ostajajo zelo velike, medtem ko se stroškovna konkurenčnost še naprej slabša, čeprav manj kot prej. Komisija bo še naprej spremljala napredek pri ustreznih ukrepih politike za odpravo teh čezmernih neravnotežij.

V Dodatku 4 so podrobno navedeni specifični vidiki za sedem zadevnih držav članic.

Ob upoštevanju navedenega ter glede na vztrajno visoke deleže dolga v številnih državah članicah je izboljšanje kakovosti javnih financ in učinkovitosti porabe ključno, da se zagotovi realna vrednost davkoplačevalcem in fiskalna vzdržnost. Za to je potrebno jasno določanje prednostnih nalog pri porabi, da bi bila učinkovitejša in uspešnejša, tudi s pregledi porabe. Hkrati lahko posodobitev in racionalizacija davčnih sistemov prispevata k ustvarjanju potrebnih prihodkov in krepitvi gospodarske odpornosti. Za podporo verodostojnim in rasti prijaznim fiskalnim politikam je več držav reformiralo svoj splošni okvir fiskalnega upravljanja. Nekatere države so okrepile neodvisne fiskalne institucije, povečale preglednost poročanja o javnih financah

in izboljšale upravljanje javnih naložb. V specifičnih priporočilih za države za leto 2026 so države članice pozvane, naj izboljšajo kakovost javne porabe tako, da povečajo vzdržnost sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe ter okrepijo uporabo pregledov porabe, na primer na Poljskem, v Sloveniji in Španiji. To velja zlasti za države članice, v katerih je delež javnih prihodkov v BDP že zdaj velik. Nekaterim državam članicam se priporoča tudi, naj izboljšajo vzdržnost svojih pokojninskih sistemov. Avstriji, Nemčiji, Italiji, Luksemburgu in Poljski se na primer priporoča, naj sprejmejo ukrepe, ki spodbujajo višjo dejansko upokojitveno starost. Medtem bi morali na Cipru, Češkem, v Litvi, na Malti in Portugalskem – pa tudi v Avstriji, Nemčiji in Luksemburgu – podpreti pokojninske dohodke z okrepitevijo dodatnih pokojninskih shem, ki njihovim gospodarstvom zagotavljajo tudi dolgoročni kapital.

Več držav članic je sprejelo ukrepe za krepitev izpolnjevanja davčnih obveznosti in posodobitev pobiranja prihodkov. Med državami članicami, ki so leta 2025 prejele specifično priporočilo za državo v zvezi z davčno politiko, primeri pozitivnega razvoja vključujejo okrepljeno digitalizacijo davčnih uprav – na primer grški digitalni sistem davčnega poročanja in z njim povezane reforme elektronskega izdajanja računov ter portugalski ukrepi za izboljšanje skladnosti z racionalizacijo in digitalizacijo davčnih postopkov. Več držav članic si prizadeva razširiti davčne osnove in ponovno uravnotežiti davčno mešanico. Poleg tega je bil dosežen določen napredek v boju proti davčnim utajam in izogibanju plačilu davka. Nasprotno pa je bil dosežen manjši napredek pri dolgoletni potrebi po boju proti agresivnemu davčnemu načrtovanju in pri obravnavanju znatnih izzivov zaradi davčnih vrzeli. Evropske vlade zaradi neizpolnjevanja davčnih obveznosti vsako leto izgubijo več kot 100 milijard EUR prihodkov. Poleg tega obstaja več tisoč določb o davčnih izdatkih, ki lahko veliko stanejo in niso vedno ustrezno utemeljene. Takšna zapletenost obdavčitve ovira pravično in učinkovito mobilizacijo prihodkov. V predlaganih specifičnih priporočilih za države za leto 2026 se poziva k zmanjšanju teh vrzeli, da se zagotovita davčna pravičnost in vzdržnost prihodkov, hkrati pa k nadaljnjemu izboljšanju davčne mešanice v podporo trajnostni konkurenčnosti. Irski, Poljski, Bolgariji in Estoniji se na primer priporoča, naj razširijo davčne osnove, tudi z večjim izkoriščanjem davčnih virov, ki manj škodijo rasti. Nadaljnja posodobitev in digitalizacija davčnih uprav lahko prispevata k tem ciljem.

Krepitev konkurenčnosti EU

Usmerjanje prihrankov v produktivne naložbe za povečanje konkurenčnosti

V obdobju 2025–2026 so države članice dosegle skromen napredek pri izboljšanju dostopa do financiranja, razlike med državami članicami pa ostajajo. Med pozitivnimi spremembami so močan bančni in zavarovalniški sektor ter ohranjena finančna stabilnost. Kljub temu ostajajo izzivi, med drugim vztrajne vrzeli v financiranju, zlasti za podjetja v razširitveni fazi, v nekaterih državah članicah pa tudi za zagonska podjetja in MSP; neučinkoviti insolvenčni okviri v več državah članicah ter še vedno premalo razviti in razdrobljeni kapitalski trgi, ki dolžniškega financiranja, ki ga zagotavljajo banke, ne dopolnjujejo v zadostni meri.

Komisija s predlaganimi specifičnimi priporočili za države za leto 2026 poziva k nacionalnim ukrepom za vzpostavitev Unije prihrankov in naložb¹⁷. Komisija več držav članic poziva, naj razširijo svoje vire financiranja s spodbujanjem udeležbe institucionalnih in malih vlagateljev na kapitalskih trgih, zlasti na trgih lastniških vrednostnih papirjev. V številnih državah članicah imajo skladi dodatnega pokojninskega zavarovanja potencial, da hkrati izboljšajo življenjski standard posameznikov v starosti in usmerjajo dolgoročne prihranke v produktivne naložbe, s čimer prispevajo k izboljšanju dostopa do financiranja in krepitvi konkurenčnosti držav članic.

Na ravni EU je več pobud, uvedenih v okviru strategije za unijo prihrankov in naložb, ki imajo tudi cilj izboljšati pritok prihrankov v naložbe. Priporočilo o povečanju razpoložljivosti varčevalnih in naložbenih računov s poenostavljeno in ugodnejšo davčno obravnavo¹⁸ ter sporočilo o strategiji EU za finančno pismenost¹⁹ opredelujeta jasno strategijo za spodbujanje večje udeležbe malih vlagateljev na kapitalskih trgih. Sporočilo o izboljšanju zmogljivosti sektorja dodatnih pokojnin EU, da se izboljšajo pokojninski dohodki in zagotovi dolgoročni kapital gospodarstvu EU²⁰ je namenjeno mobilizaciji sredstev evropskih pokojninskih skladov za razširitev možnosti financiranja za vsa podjetja. Nazadnje, sveženj o povezovanju in nadzoru trgov²¹, sprejet decembra 2025, je namenjen ustvarjanju bolj povezanega, učinkovitega in konkurenčnega kapitalskega trga, ki bo ljudem zagotavljal boljše možnosti za povečanje njihovega premoženja ter podjetjem pomagal pri dostopu do financiranja.

Premostitev inovacijske vrzeli

Nekatere države članice so sprejele ukrepe za spodbujanje raziskav in inovacij, kot so bile pozvane v specifičnih priporočilih za države za leto 2025. Vendar napredek med državami članicami EU in regijami ostaja omejen in neenakomeren. Ker so izdatki za raziskave in razvoj v letu 2024 stagnirali pri 2,2 % BDP, EU zaostaja za vodilnimi v svetu po intenzivnosti raziskav in razvoja, kot so ZDA (3,4 % BDP), Japonska (3,4 %) ali Južna Koreja (5,0 %), od leta 2020 pa jo prehiteva tudi Kitajska (2,6 %). Kljub temu je bil zabeležen pozitiven razvoj pri izboljšanju pogojev financiranja za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, na primer v Avstriji in Grčiji. Napredek je bil dosežen tudi pri olajševanju prenosa tehnologije ter zagotavljanju spodbud za inovacije in raziskave na Češkem in v Nemčiji. Na področju znanstvene odličnosti je Irska sprejela ukrepe za okrepitev javnega financiranja raziskav in razvoja, čeprav so potrebna trajna povečanja, Estonija pa je okrepila javno podporo uporabnim raziskavam.

Ker še obstajajo znatne pomanjkljivosti, specifična priporočila za države za leto 2026 kot prednostno nalogo določajo premostitev inovacijske vrzeli Evrope in povečanje naložb v raziskave in razvoj. V njih je poudarjena potreba po: spodbujanju javnih in zasebnih naložb v raziskave in razvoj; okrepiti inovacijske sisteme z izboljšanjem sodelovanja med gospodarstvom

¹⁷ [Unija prihrankov in naložb](#), COM(2025) 124 final.

¹⁸ [Priporočilo Komisije 2025/2029](#).

¹⁹ [COM\(2025\) 681 final](#).

²⁰ [COM\(2025\) 839 final](#).

²¹ [Nadaljnji razvoj povezovanja kapitalskih trgov in nadzora v Uniji](#), COM(2025) 940 final.

in akademsko sfero, učinkovitosti javne podpore inovacijam v podjetjih ter dostopa do financiranja; ter izboljšanju dostopa do inovacij, tudi v regijah, ki zaostajajo, kadar je to ustrezno. Češki, Španiji, Franciji in Poljski se priporoča, naj poglobijo prenos znanja, podprejo uvajanje inovacij ter zagotovijo inovacijam prijazno okolje za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi. Med vodilnimi inovacijskimi državami se Dansko spodbuja, naj dodatno okrepi inovacije MSP, širjenje tehnologij in dostop do financiranja za rast. Poleg spodbujanja digitalizacije podjetij bi bilo treba nadalje obravnavati pomanjkanje strokovnjakov na nekaterih področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) ter pomanjkanje strokovnjakov za informacijske in komunikacijske tehnologije na strateških tehnoloških področjih, tudi s spodbujanjem vpisa žensk v te discipline.

Pobude na ravni EU so namenjene nadaljnji podpori prizadevanjem za premostitev inovacijske vrzeli. Med temi pobudami so strategija za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi²², vključno z vzpostavitvijo sklada za podjetja v razširitveni fazi Scaleup Europe v višini 5 milijard EUR, ter predvideni akt o evropskem raziskovalnem prostoru, katerega cilj je okrepiti²³ prosti pretok znanja, raziskovalcev in tehnologije, kot tudi prihodnji akt o inovativnosti, katerega cilj je spodbuditi uvajanje in komercializacijo inovacij²⁴. Kot del naslednjega večletnega finančnega okvira bo predlagani Evropski sklad za konkurenčnost mobiliziral zasebni kapital v velikem obsegu. S tesno povezavo s programom Obzorje Evropa bo podpiral naložbe v vseh fazah od raziskav in inovacij prek razširitve in industrijskega uvajanja do proizvodnje. Države članice bi morale v skladu s strategijo za uporabo umetne inteligence pospešiti uvajanje umetne inteligence in drugih najsodobnejših tehnologij, kot so kvantne tehnologije, računalništvo v oblaku in visokozmogljivostno računalništvo v skladu s strategijo za uporabo umetne inteligence²⁵ in akcijski načrt za celino umetne inteligence²⁶. Skupaj z uvajanjem tovarn umetne inteligence in gigatovarn umetne inteligence bosta prihodnji Akt o čipih 2 in akt o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence mobilizirala kritične računalniške, podatkovne in infrastrukturne zmogljivosti ter talente, da bi zagotovila vodilni položaj Evrope na področju umetne inteligence in tehnologij prihodnosti. Pomembni projekti skupnega evropskega interesa so močan instrument državne pomoči za čezmejne projekte, ki spodbujajo inovacije in krepijo evropsko konkurenčnost.

Zagotavljanje enostavnih in digitalnih javnih storitev

Pri zmanjševanju upravnih bremen in posodabljanju javne uprave je bil dosežen skromen napredek. Med pozitivne spremembe spadajo racionalizirani postopki izdaje dovoljenj in izboljšane ocene regulativnega učinka. Digitalizacija in posodobitev javnih storitev, vključno s pravosodnimi sistemi, sta v več državah članicah napredovali, v drugih pa je napredek zastal, na

---

²² [Strategija EU za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi](#), COM(2025) 270 final.

²³ [Akt o evropskem raziskovalnem prostoru](#).

²⁴ [Evropski akt o inovativnosti](#).

²⁵ [Strategija za uporabo umetne inteligence | Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope](#).

²⁶ [Akcijski načrt za celino umetne inteligence | Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope](#).

primer zaradi zamud pri projektih (npr. na Cipru). V več državah članicah so bile izvedene tudi reforme javne uprave, na primer programi za digitalno izpopolnjevanje javnih uslužbencev v Grčiji.

Zato se v predlaganih specifičnih priporočilih za države za leto 2026 poziva države članice k večji upravni učinkovitosti, zmanjšanju upravnih bremen in spodbujanju digitalnih javnih storitev. Belgija, Hrvaška in Španija so na primer pozvane, naj pospešijo izdajo gradbenih in okoljevarstvenih dovoljenj ter dovoljenj za opravljanje dejavnosti. Odpravljanje prekrivajočih se pristojnosti, poenostavitev predpisov na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter boljše usklajevanje med temi ravni bi privedli do manjših upravnih bremen za ljudi, podjetja in uprave ter s tem spodbujali konkurenčnost in inovacije. Za digitalizacijo javne uprave so potrebni izboljšanje zagotavljanja in interoperabilnosti digitalnih javnih storitev (npr. v Nemčiji in Bolgariji) oziroma zagotavljanje enakega digitalnega dostopa do pravosodnega sistema in drugih javnih storitev v vseh regijah ter vlaganje v digitalne spretnosti javnih uslužbencev. Za povečanje zmogljivosti javne uprave je treba prav tako izboljšati upravljanje in usklajevanje, tudi na lokalni ravni, na primer na Hrvaškem. Kakovost priprave zakonodaje je mogoče izboljšati z okrepitevijo ocen učinka, zagotavljanjem posvetovanj z deležniki in zmanjšanjem uporabe izrednih odlokov, na primer v Romuniji.

Komisija je na ravni EU predstavila ukrepe za zagotovitev, da pri novih pobudah EU ne bo regulativne zapletenosti in razdrobljenosti. Zlasti velja omeniti načela pristopa „vgrajene enostavnosti“, opredeljena v njenem sporočilu o preprostejših, jasnejših in bolje izvrševanih pravilih EU²⁷. Hkrati Komisija še naprej obravnava podvajanja in neskladnosti v obstoječi zakonodaji, tudi z akcijskim načrtom za temeljito prečiščenje zakonodaje. Ta dvotirni pristop skupaj s temeljnimi načeli in ukrepi zagotavlja tudi koristne smernice za enako ambiciozno ukrepanje na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Komisija je leta 2025 podala deset predlogov zbirnih svežnjev in drugih predlogov, kar pomeni letne prihranke pri upravnih stroških v višini 15 milijard EUR ter približno 6 milijard EUR enkratnih prihrankov pri stroških. Poleg tega predlog pravnega okvira za podjetja EU Inc., ki bi podjetjem zagotavljal enoten sklop pravil po vsej EU, države članice poziva, naj dajo prednost digitalizaciji in čezmejni razpoložljivosti ključnih poslovnih postopkov v okviru enotnega digitalnega portala²⁸.

Čim boljši izkoristek enotnega trga

Pri zmanjševanju ovir na enotnem trgu in krepitvi kakovosti institucij je bilo nekaj napredka, vendar napredek v različnih državah članicah ostaja skromen in neenakomeren. Napredek pri zmanjševanju ovir na enotnem trgu in zagotavljanju učinkovite konkurence je še vedno omejen; sprejeti so bili nekateri ukrepi za okrepitev sektorskih predpisov, zmanjšanje vstopnih ovir in izboljšanje usklajevanja, na primer v Italiji in Španiji. Zamude pri plačilih izkrivljajo enotni trg, ovirajo rast malih in srednjih podjetij (MSP) ter spodkopavajo konkurenčnost dobavnih verig z zmanjševanjem dostopa do financiranja, hkrati pa zavirajo inovacije. Ciper je nekoliko napredoval pri izboljšanju upravljanja podjetij v državni lasti s sprejetjem akcijskega načrta, usklajenega z

²⁷ [Preprostejša, jasnejša in bolje izvrševana pravila EU](#), COM(2026) 380 final.

²⁸ Uredba (EU) št. 1024/2012.

mednarodnimi priporočili. Na področju javnega naročanja se številne države članice, npr. Poljska in Bolgarija, kljub več izvedenim ukrepom še naprej soočajo z izzivi, povezanimi z omejeno konkurenco in učinkovitostjo postopkov, zlasti pri manjših javnih naročilih, pri katerih udeležba ponudnikov ostaja nizka. Sprejeti so bili nekateri ukrepi za izboljšanje učinkovitosti pravosodnega sistema, na primer v Italiji, Španiji in Grčiji v okviru načrtov za okrepanje in odpornost, in sicer z organizacijskimi reformami, izboljšanimi digitalnimi zmogljivostmi in usposabljanjem.

Poglobitev enotnega trga, tudi z zmanjšanjem čezmernega prenašanja zakonodaje EU, je glavna prednostna naloga EU, pri čemer ima pomembno vlogo tudi evropski semester. V letošnjih predlogih specifičnih priporočil za države je omenjenih več ovir za enotni trg v posameznih državah, s čimer dopolnjujejo obstoječe instrumente za izvrševanje in spremljanje na enotnem trgu. Cilj je na podlagi razpoložljivih dokazov opredeliti konkretne ovire, specifične za posamezne države, s čezmejno razsežnostjo, ki vplivajo na vstop na trg, prosti pretok blaga in storitev ter splošno poslovno okolje. Komisija bo še poglobila analizo ovir na enotnem trgu in čezmernega prenašanja, ki povečujeta regulativno breme in stroške izpolnjevanja obveznosti za podjetja ter ovirata poslovno dinamiko znotraj EU²⁹.

Specifična priporočila za države za leto 2026 so usmerjena v sproščanje omejitev na enotnem trgu, krepitev pravne države in zagotavljanje učinkovitega institucionalnega okvira. Regulativne omejitve za nekatere poklice in na trgih storitev še naprej ustvarjajo ovire za čezmejno opravljanje storitev, na primer v Luksemburgu in Avstriji. Potrebni so tudi ukrepi za poenostavitev regulativnih okvirov, zmanjšanje čezmernega dopolnjevanja pravil in zmanjšanje upravnih bremen, ki vplivajo na vstop na trg in čezmejno dejavnost. Potrebni so nadaljnji ukrepi za poenostavitev predpisov in zmanjšanje stroškov izpolnjevanja obveznosti, med drugim v Bolgariji, Španiji, na Hrvaškem, Slovaškem, v Avstriji, Nemčiji in na Cipru. Zagotavljanje predvidljivega in pravičnega regulativnega okvira, krepitev protikorupcijskih ukrepov ter spodbujanje dinamičnega in inovativnega poslovnega okolja so ključne prednostne naloge za Madžarsko, Bolgarijo in Slovaško. Hkrati se več državam članicam, vključno s Hrvaško, Ciprom, Malto in Italijo, priporoča, da izboljšajo učinkovitost pravosodnih sistemov, zlasti z zmanjšanjem sodnih zaostankov in skrajšanjem sodnih postopkov.

EU sprejema ukrepe za nadaljnjo krepitev enotnega trga. Primeri vključujejo načrt Ena Evropa, en trg, ki določa konkretne cilje za zakonodajne predloge, kot je na primer prihodnji evropski akt o proizvodih, da bi posodobili pravila o proizvodih ter hkrati zagotovili boljšo čezmejno skladnost s predpisi. Prihajajoči sveženj za pravično mobilnost delovne sile bo vključeval pobudo za prenosljivost spretnosti in evropsko izkaznico socialnega zavarovanja ter bo okrepil Evropski organ za delo, da bo ta bolje izvrševal pravila. Dodatna primera sta predlog pravnega okvira za podjetja EU Inc., ki zajema celoten življenjski cikel podjetja, in akt o digitalnih omrežjih, namenjen posodobitvi in uskladitvi telekomunikacijskih pravil ter krepitvi evropske digitalne odpornosti. Tekoča reforma direktiv o javnem naročanju v EU še dodatno poenostavlja pravni

---

²⁹ Sporočilo Komisije Preprostejša, jasnejša in bolje izvrševana pravila EU, 28. april 2026.

okvir za javno naročanje. Dokončanje vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in njegovih evropskih prometnih koridorjev je bistveno za zagotovitev prostega pretoka oseb in blaga na enotnem trgu, spodbujanje konkurenčnosti industrije EU in krepitev vojaške mobilnosti.

Pospeševanje cenovno dostopnega prehoda na čisto energijo in razogljivenja

Na področjih razogljivenja, energije, okolja in prilagajanja podnebnim spremembam je bil napredek neenakomeren, vendar je bil v nekaterih primerih dosežen opazen napredek pri usklajevanju s cilji EU. Pozitivni premiki vključujejo pospešeno uvajanje energije iz obnovljivih virov, kot so dražbe za odobalno vetrno energijo na Irskem in povečanje zmogljivosti za proizvodnjo sončne energije v Litvi. Napredek je bil dosežen na področju razogljivenja ogrevanja; na primer, po vsej EU so bile ukinjene subvencije za namestitve kotlov na fosilna goriva. Nizozemski akt o energiji omogoča prožnejšo uporabo omrežja na Nizozemskem, pobude za trajnostno kmetijstvo pa so se začele ukvarjati z emisijami toplogrednih plinov, onesnaževanjem, izgubo biotske raznovrstnosti in degradacijo ekosistemov. Na področju prometa se ob podpori električni prometa in naložbah Nemčije v železniško infrastrukturo vse bolj uveljavljajo elektrifikacija in alternativna goriva. Sprejeti so bili tudi pozitivni koraki na področju upravljanja voda in virov, vključno s sprejetjem načrtov za odpornost proti suši v Španiji, izvajanjem reforme izvajalcev vodnih storitev v Grčiji in sprejetjem akcijskega načrta za krožno gospodarstvo na Portugalskem.

Specifična priporočila za države za leto 2026 so namenjena pospešitvi prehoda na čisto energijo, da bi energija postala cenovno dostopnejša, da bi se povečala varnost, podprla konkurenčnost ter zagotovila usklajenost s podnebnimi in energetske cilji do leta 2030.

Države članice, v katerih so fosilna goriva še vedno pomemben del mešanice virov za proizvodnjo električne energije, na primer Češka, Bolgarija in Madžarska, morajo povečati uporabo čiste energije, zlasti vetrne. Za te in druge države članice je treba pospešiti in racionalizirati postopke izdajanja dovoljenj za omrežja ter nadgraditi omrežno infrastrukturo, vključno s čezmejnimi povezavami, in podpreti prehod regij, ki so močno odvisne od fosilnih goriv. Več držav članic, vključno s Hrvaško, Malto in Portugalsko, se spodbuja, naj dajo prednost energijski učinkovitosti in postopno odpravijo subvencije za fosilna goriva, ki ne rešujejo energetske revščine na ciljno usmerjen način ali odpravljajo resničnih pomislekov glede energetske varnosti, ovirajo elektrifikacijo in niso ključne za konkurenčnost industrije. Več držav članic, kot so Nemčija, Francija, Španija, Portugalska, Irska, Ciper in Latvija, mora vlagati v prožnost energetskega sistema, zmogljivost omrežja in shranjevanje energije. Uvajanje pametnih števec je pomemben predpogoj za spodbujanje prožnosti na strani povpraševanja in bi moralo biti prednostna naloga v več državah, na primer na Hrvaškem in v Nemčiji. Več državam članicam, vključno s Slovaško, Grčijo in Poljsko, bi koristilo znižanje relativno visoke ravni obdavčitve električne energije v primerjavi z obdavčitvijo fosilnih goriv, da bi se učinkovito spodbudila elektrifikacija, Francijo pa se spodbuja, naj pospeši elektrifikacijo v sektorjih z visokimi emisijami. Podporo bi bilo treba zagotoviti regijam, ki se soočajo z izzivi, povezanimi z industrijskim prehodom, tudi v Avstriji in na Poljskem.

Za razogljičenje prometa je potrebna elektrifikacija, vključno z uvajanjem polnilne infrastrukture, in prehodom na druge oblike prevoza, zlasti s krepitvijo javnega in železniškega prometa. Zlasti se spodbuja usklajeno ukrepanje med EU, državami članicami in industrijo za pospešitev uvajanja infrastrukture za polnjenje tovornjakov na lokacijah vzdolž dveh močno uporabljenih koridorjev TEN-T Severno morje–Baltik in Skandinavija–Sredozemlje. Države članice morajo tudi spodbujati in podpirati razogljičenje proizvodnje, zlasti energijsko intenzivnih sektorjev. Nemčijo in Hrvaško se na primer poziva, naj izboljšata postopke izdaje dovoljenj za obrate čiste industrije. Poljska mora razogljičiti promet, Bolgarijo mora spodbujati uvajanje čistega prometa, Romunijo pa se poziva, naj poveča povezljivost oddaljenih in podeželskih območij z javnim prevozom.

Kar zadeva odpornost vodnih sistemov in upravljanje virov, so države članice, vključno z Nizozemsko in Malto, pozvane, naj izboljšajo kakovost vode in preprečijo čezmerno rabo vode. Francijo se spodbuja, naj okrepi upravljanje voda, da bi našla rešitve za konkurenčne potrebe sektorjev z veliko porabo vode in zaščitila njeno kakovost. Drugim, med njimi Španiji, Litvi, Grčiji in Danski, se priporoča okrepitev ravnanja z odpadki in spodbujanje krožnega gospodarstva. Več državam članicam, vključno s Španijo, Slovenijo, Slovaško in Ciprom, se priporoča, naj izvajajo ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s sonaravnimi rešitvami in okrepljenimi sistemi upravljanja. Španiji se priporoča, da bolje upravlja gozdove, Portugalska, Malta in Romunija pa morajo povečati odpornost infrastrukture. Poleg tega je treba vprašanje socialne pravičnosti obravnavati s sprejetjem nadaljnjih ukrepov za odpravljanje energetske revščine in podporo ranljivim gospodinjstvom, na primer na Slovaškem in v Bolgariji. Romunijo in Italijo se spodbuja, naj pospešita naložbe v okoljsko infrastrukturo, zlasti v manj razvitih regijah.

Z glavnimi pobudami EU se krepi podnebna odpornost in podpira energetski prehod, da bi se ohranila konkurenčnost evropskega gospodarstva v različnih sektorjih. V okviru Svežnja za evropska omrežja³⁰ Komisija prek pobude za energetske avtoceste obravnava najnujnejše potrebe po energetske infrastrukturi, vključno s povezovalnimi daljnovodi. Prihodnji evropski integrirani okvir za podnebno odpornost bi moral podpreti sposobnost držav članic, da obravnavajo naraščajoče učinke podnebnih sprememb ter okrepijo pripravljenost in obvladovanje tveganj. Sporočilo o celostnem obvladovanju tveganj požarov v naravi³¹ se osredotoča zlasti na preprečevanje požarov v naravi, pripravljenost, odzivanje in obnovo. Akt o krožnem gospodarstvu bo v skladu s strategijo EU za biogospodarstvo³² podpiral industrijo pri nadomeščanju primarnih fosilnih materialov s krožnimi materiali in materiali na biološki osnovi. Ključna bo podpora sektorjema ribištva in akvakulture prek partnerstva za energetski prehod, da bi se povečala odpornost teh sektorjev. Na podlagi strategije EU o malih modularnih reaktorjih se zainteresirane države članice spodbuja, naj prispevajo k ustvarjanju pogojev, ki bodo omogočali razvoj SMR v EU, in olajšajo njihovo uvajanje v začetku 30. let tega stoletja.

---

³⁰ [Sveženj za evropska omrežja](#), COM(2025) 1005 final.

³¹ [Sporočilo o celostnem obvladovanju tveganj požarov v naravi](#), COM(2026) 330 final.

³² [Sporočilo](#) o strateškem okviru za konkurenčno in trajnostno biogospodarstvo EU, COM(2025) 960 final.

Spodbujanje spretnosti, izobraževanja in kakovostnih delovnih mest

Prišlo je do nekaterih izboljšav pri delovanju trgov dela in spodbujanju razvoja človeškega kapitala, vendar so za okrepitev evropske konkurenčnosti in produktivnosti potrebni nadaljnji ukrepi. Napredek je bil dosežen na primer pri izboljševanju zaposlitvenih možnosti s krepitvijo aktivnih politik trga dela v nekaterih državah članicah. Hrvaška s programom Delo+ (Posao+) podpira vključevanje skupin v ranljivem položaju na trg dela, Slovenija pa je sprejela učinkovit okvir za ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Spodbude za delo so bile okrepljene s spremembami okvira davkov in socialnih prejemkov. V Belgiji je bilo na primer trajanje nadomestil za brezposelnost za večino iskalcev zaposlitve omejeno na dve leti, hkrati pa so se okrepile aktivne politike trga dela in povečala podpora ranljivim skupinam. Razširjeni so bili programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, na primer v Bolgariji in Španiji. Začele so se pobude za spodbujanje izobraževanja na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter izobraževanja odraslih, kot so finske pobude za digitalno nenehno učenje odraslih. Dostop do storitev predšolske vzgoje in varstva se je izboljšal v več državah članicah, tudi s podporo sredstev EU.

V specifičnih priporočilih za države za leto 2026 so države članice pozvane, naj spodbujajo kakovostno zaposlovanje, izboljšajo delovanje trgov dela ter spodbujajo razvoj spretnosti, vključno z razvojem digitalnih spretnosti, s kakovostnim izobraževanjem in usposabljanjem, da bi povečale produktivnost in spodbujale odporno socialno tržno gospodarstvo. Izboljšanje rezultatov izobraževanja in boljša uskladitev spretnosti s potrebami trga dela ostajata ključni prednostni nalogi, tudi za odpravljanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti, ki je zlasti izrazito v strateških sektorjih, kot so kibernetna varnost, kvantna tehnologija, umetna inteligenca in polprevodniki. Za več držav članic je ključno izboljšanje ravni spretnosti, na primer s krepitvijo temeljnih spretnosti in obravnavanjem zgodnjega opuščanja šolanja (Španija), spodbujanjem vpisa v programe na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter izboljšanjem ustreznosti usposabljanja za trg dela (Francija) ter razširitvijo možnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje nizko usposobljenih in starejših odraslih (Estonija in Latvija.). Nekatero države članice so pozvane, naj izboljšajo svoje sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali uporabijo orodja za zbiranje podatkov o spretnostih, da bi svoje sisteme izobraževanja in usposabljanja pripravile na prihodnost. Več držav članic, na primer Grčija, Švedska, Litva, Romunija, Hrvaška in Slovenija, se spodbuja, naj se spopadejo s pomanjkanjem delovne sile, tudi z okrepitevijo aktivne politike trga dela; s podpiranjem vključevanja na trg dela premalo zastopanih skupin, kot so invalidi, mlajši in starejši, osebe z migrantskim ozadjem in Romi ali, kadar je to ustrezno, z boljšim privabljanjem in zadrževanjem talentov iz držav zunaj EU. Odpravljanje segmentacije trga dela ostaja pomembno na Poljskem in Nizozemskem. Večja ponudba kakovostne predšolske vzgoje in varstva, na primer v vseh regijah Avstrije, ostaja pomembna za spodbujanje enakih možnosti za otroke in udeležbe žensk na trgu dela. Udeležbo starejših delavcev je treba povečati, na primer v Luksemburgu in Nemčiji, da se zviša dejanska upokojitvena starost. Socialni dialog in kolektivna pogajanja, ki se priporočajo na primer Madžarski in Italiji, ostajajo

ključna orodja za obravnavanje izzivov na trgu dela ter krepitev gospodarske in socialne odpornosti.

Več ključnih pobud na ravni EU je namenjenih podpori državam članicam pri spodbujanju kakovostnih delovnih mest in razvoja spretnosti. Načrt za kakovostna delovna mesta³³ in prihajajoči akt o kakovostnih delovnih mestih usmerjata države članice pri zagotavljanju, da lahko kakovostna delovna mesta prispevajo h konkurenčnemu socialnemu tržnemu gospodarstvu. Kot je bilo napovedano v Uniji spretnosti³⁴, bo Komisija leta 2026 predstavila evropsko strategijo za poklicno izobraževanje in usposabljanje, da bi sistemom poklicnega izobraževanja in usposabljanja pomagala pri odzivanju na spreminjajoče se potrebe trga dela. Strateški načrt za izobraževanje na področju STEM³⁵ krepi to ambicijo s podpiranjem udeležbe v študijih STEM, zlasti med dekleti in ženskami. V Priporočilu Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji³⁶ so države članice pozvane, naj okrepijo temeljne spretnosti kot trdno podlago za razvoj spretnosti, dajejo prednost področju STEM na vseh ravneh izobraževanja, povečajo javne in zasebne naložbe ter bolje uporabljajo podatke o spretnostih, da bi odpravile pomanjkanje spretnosti. Prihodnji izobraževalni sveženj bo na podlagi Akcijskega načrta za temeljne spretnosti³⁷ udeležencem izobraževanja, ki imajo težave pri učenju, pomagal izboljšati temeljne spretnosti, podprl šole in učitelje ter okrepil čezmejno sodelovanje med šolami. EU v okviru programa Digitalna Evropa³⁸ znatno vlaga v krepitev naprednih digitalnih spretnosti v vseh državah članicah.

Socialna pravičnost

Izvajanje specifičnih priporočil za države za leto 2025 kaže nekaj napredka na področjih, kot so poleg drugih pokojnine in zdravstveno varstvo. Politike socialne zaščite in vključevanja so napredovale na več področjih, vključno z razširitvijo zajetja na vse delavce in samozaposlene, pokojninskimi reformami, ki izboljšujejo ustreznost in vzdržnost, digitalizacijo zdravstvenega varstva ter naložbami v dolgotrajno oskrbo. S prilagoditvami minimalne plače v Sloveniji se je izboljšala dohodkovna pravičnost, medtem ko so spremembe pokojninskega sistema v Belgiji okrepile njegovo vzdržnost, na Hrvaškem pa so izboljšale njegovo ustreznost, čeprav je pogosto še vedno potreben nadaljnji napredek.

V specifičnih priporočilih za države za leto 2026 so države članice pozvane, naj obravnavajo obstoječe in nastajajoče izzive na področju socialne pravičnosti, tudi tiste, opredeljene v okviru za socialno konvergenco (glej okvir 3). V več državah članicah bo spodbujanje socialnega vključevanja in zmanjševanje revščine zahtevata okrepitev poti do trga dela ter boljše terensko

---

³³ [Načrt za kakovostna delovna mesta](#), COM(2025) 944 final.

³⁴ [Unija spretnosti](#), COM(2025) 90 final.

³⁵ [Strateški načrt za izobraževanje na področju STEM](#), COM(2025) 89 final.

³⁶ [Priporočilo Sveta](#) 6081/1/26.

³⁷ [Akcijski načrt za temeljne spretnosti](#), COM(2025) 88 final.

³⁸ Sklepi o evropski konkurenčnosti v digitalnem desetletju – sklepi Sveta (5. december 2025). Poročilo o stanju digitalnega desetletja za 2026, sprejeto skupaj s tem pomladanskim svežnjem, zagotavlja celovito sliko digitalizacije EU, opredeljuje strukturne vrzeli, ki jih je treba odpraviti do leta 2030, ter določa horizontalna priporočila in specifična priporočila za države za usmerjanje reform in naložb v naslednjem programskem obdobju.

delo, ciljno usmerjenost in ustreznost sistemov minimalnega dohodka, tudi za starejše. Enako bistveno je tudi izboljšanje dostopa do socialnih storitev, tako za podporo tistim, ki živijo v revščini, kot za preprečevanje, da bi drugi vanjo zdrsnili. Te storitve imajo tudi ključno vlogo pri usmerjanju ljudi k izobraževanju, usposabljanju, zdravstvenemu varstvu in drugim bistvenim storitvam, vključno z energijo. Več držav članic, vključno s Španijo, Romunijo in Grčijo, mora izboljšati učinkovitost socialne zaščite, na primer s ponovnim pregledom njenega obsega. Izboljšanje dostopa do zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe ter njune cenovne dostopnosti ostaja prednostna naloga na primer na Češkem, v Estoniji in Romuniji ter na območjih, kjer prebivalstvo upada, in podeželskih območjih v nekaterih državah članicah. Za reševanje vztrajnih izzivov glede dostopa in cenovne dostopnosti ob ohranjanju stroškovne učinkovitosti in fiskalne vzdržnosti sta potrebna odpravljanje pomanjkanja delovne sile in zmanjševanje teritorialnih razlik v več državah članicah, kot sta Španija in Portugalska.

Pobude EU so vzpostavile celovit okvir za izboljšanje socialne pravičnosti, podpiranje zmanjševanja revščine in krepitev socialnega vključevanja po vsej EU. Komisija s strategijo EU za boj proti revščini³⁹ podpira izkoreninjenje revščine v EU do leta 2050 s celovitim pristopom. Strategijo dopolnjujejo ukrepi za okrepitev evropskega jamstva za otroke⁴⁰ in prekinitev kroga revščine otrok. EU z odločnimi politikami enakosti in nediskriminacije spodbuja socialno pravičnost in nikogar ne pušča ob strani, v skladu s strategijami unije enakosti⁴¹.

Povečanje cenovne dostopnosti stanovanj

Za reševanje sedanje krize cenovne dostopnosti stanovanj so ambiciozne reforme na ustreznih ravneh upravljanja ključne za povečanje ponudbe stanovanj, racionalizacijo upravnih postopkov in odpravo omejitev zmogljivosti pri stanovanjski gradnji. Pri izvajanju specifičnih priporočil za države za leto 2025 na področju stanovanj je bil dosežen napredek, vendar je ta še vedno omejen. Pozitivni premiki vključujejo povečanje gradnje stanovanj v več državah članicah in odpravljanje omejitev zmogljivosti. Nekaterе države članice so zlasti povečale ponudbo socialnih in cenovno dostopnih stanovanj, med drugim s pobudami, kot so celovit stanovanjski sveženj na Danskem in načrti za povečanje ponudbe socialnih stanovanj na Irskem. Vendar v državah članicah še vedno obstajajo znatni izzivi, med drugim potreba po poenostavitvi in pospešitvi postopkov načrtovanja in izdajanja dovoljenj, hudo pomanjkanje stanovanj zlasti v mestnih območjih in turističnih regijah, naraščajoče brezdorstvo ter slabšanje cenovne dostopnosti, kar omejuje mobilnost delovne sile in mobilnost v izobraževanju ter povečuje neenakosti.

---

³⁹ SWD(2026) 770 final.

⁴⁰ SWD(2026) 772 final.

⁴¹ Glej Evropsko komisijo, [strategije Unije enakosti](#): strategiji za enakost spolov (2020–2025 in 2026–2030), strategiji za enakost LGBTIQ+ oseb (2020–2025 in 2026–2030), akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025, strategija EU za boj proti rasizmu za obdobje 2026–2030, strateški okvir EU za Romov za obdobje 2020–2030 ter strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030.

Komisija se zaveda obsega tega izziva in si prizadeva za spodbujanje dostopa cenovno dostopnih, trajnostnih in kakovostnih stanovanj, vključno s socialnimi stanovanji, zato predlaga več dodatnih specifičnih priporočil za države. Za zmanjšanje omejitev ponudbe stanovanj so v številnih državah članicah potrebne reforme za poenostavitev pravil in postopkov, na primer za olajšanje in pospešitev izdaje dovoljenj, kot na primer na Nizozemskem in v Nemčiji. Potrebni so tudi ukrepi za uporabo javnih zemljišč, spodbujanje gradnje in prenove cenovno dostopnih, energetsko učinkovitih in trajnostnih stanovanj ter krepitev usklajevanja med različnimi ravni upravljanja, na primer na Poljskem. Za izboljšanje cenovne dostopnosti je treba povečati tudi učinkovitost davčnih okvirov, na primer na Švedskem, pa tudi spremeniti namembnost premalo izkoriščenega stanovanjskega fonda, na primer na Portugalskem. Potrebe po socialnih stanovanjih bi bilo treba reševati z ustreznimi naložbami, na primer v Španiji in Litvi. Brez odločnega ukrepanja bodo pomanjkanje stanovanj in neenakosti še dodatno spodkopavali gospodarsko konkurenčnost in socialno kohezijo, zlasti v najbolj prizadetih regijah in mestih.

Usklajeno ukrepanje na ravni EU, ob polnem spoštovanju načela subsidiarnosti lahko odigra podporno vlogo pri reševanju stanovanjske krize. Evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja⁴², sprejet decembra 2025, in povezane pobude, kot so Evropska strategija za gradnjo stanovanj⁴³, novi evropski Bauhaus⁴⁴, revizija pravil o državni pomoči za stanovanja ter predlog priporočila Sveta o boju proti stanovanjski izključenosti⁴⁵, zagotavljajo okvir za skupno ukrepanje. Dodatne pobude in ukrepi, prihodnji akt o cenovno dostopnih stanovanjih, sveženj za poenostavitev stanovanjskega področja v letu 2027 in vseevropska naložbena platforma, ki vključuje večje finančne institucije, so namenjeni povečanju obsega naložb in obravnavanju tržnih izzivov, kot je neskladje med ponudbo stanovanj in povpraševanjem po njih. Države članice se spodbuja k izvajanju ambicioznih in celovitih reform za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj, vključno z olajševanjem gradnje in prenove, pri čemer naj v celoti izkoristijo možnosti za souporabo podatkov, vzajemno učenje in tehnično pomoč, ki so na voljo na ravni EU, tudi v okviru evropske stanovanjske zveze. V okviru sedanjega večletnega finančnega okvira je za podporo prizadevanjem za cenovno dostopna in trajnostna stanovanja mobiliziranih vsaj 43 milijard EUR, pri čemer je bilo v okviru vmesnega pregleda za ta cilj reprogramiranih dodatnih 3,3 milijarde EUR sredstev kohezijske politike, poleg tega pa tudi s podporo Socialnega sklada za podnebje, zlasti za ranljiva gospodinjstva in mala podjetja. V okviru strategije za gradnjo stanovanj⁴⁶ se EU, države članice in industrijo spodbuja, naj še naprej tesno sodelujejo pri opredeljevanju in izvajanju ključnih naložbenih in reformnih ukrepov, potrebnih za povečanje obsega sektorja industrializirane stanovanjske gradnje na ravni EU.

Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

---

⁴² [Evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja](#), COM(2025) 1025 final.

⁴³ [Evropska strategija za gradnjo stanovanj](#), COM(2025) 911 final.

⁴⁴ [Novi evropski Bauhaus](#), COM(2025) 1026 final.

⁴⁵ [Predlog priporočila Sveta o boju proti stanovanjski izključenosti](#), COM(2026) 540 final.

⁴⁶ [Evropska strategija za gradnjo stanovanj](#), COM(2025) 911 final.

Izvajanje specifičnih priporočil za države za leto 2025 na področju kohezije kaže delen napredek pri zmanjševanju teritorialnih razlik in krepitvi upravljanja na ravni regionalne in lokalne uprave. Reforme upravljanja na podnacionalni ravni so v nekaterih državah članicah napredovale, pri čemer se je izboljšalo zagotavljanje storitev, lokalne javne storitve pa so se okrepile, tudi z nadaljnjo digitalizacijo. Vendar vztrajni izzivi, kot sta še vedno neenak dostop do infrastrukture in storitev, dodatno poglobljajo gospodarske in socialne neenakosti med regijami ter med mestnimi in podeželskimi območji. Nezadostna upravna zmogljivost, nezadostno usklajevanje med upravnimi ravni in počasno uvajanje digitalnih rešitev na ravni lokalnih oblasti dodatno ovirajo učinkovito zagotavljanje javnih storitev, kar spodkopava gospodarsko, socialno in teritorialno kohezijo.

Specifična priporočila za države za leto 2026 so osredotočena na regionalno konkurenčnost ter krepitev upravljanja na podnacionalni ravni in zagotavljanje dostopa do ključnih storitev. Upravljanje na podnacionalni ravni v nekaterih državah članicah bi bilo učinkovitejše ob boljšem usklajevanju med ravni upravljanja in pospežitvi digitalizacije javne uprave na lokalni ravni. Tesnejše usklajevanje med osrednjo in lokalnimi upravami bi bilo na primer potrebno na področjih, kot so podnebna odpornost in stanovanja, da se zagotovi učinkovito izvajanje ukrepov politike, na primer na Poljskem, v Španiji in na Češkem. Za zmanjševanje razkoraka med mesti in podeželjem sta potrebna tudi boljši dostop do javnih storitev, na primer na Irskem in v Litvi, ter boljša povezljivost oddaljenih regij (npr. v Bolgariji). Nazadnje, na področju inovacij je zlasti pomembno upoštevati regionalne posebnosti (Hrvaška, Nizozemska, Poljska, Romunija).

EU sprejema ukrepe za obravnavanje ključnih izzivov, značilnih za nekatera ozemlja, da bi zagotovila pravico ostati. Agenda EU za mesta⁴⁷ krepi upravljanje na več ravneh z rednejšimi dialogi z lokalnimi organi, da bi njihove potrebe bolje vključila v oblikovanje politik EU, medtem ko se vizija za kmetijstvo in prehrano⁴⁸ osredotoča na izboljšanje življenjskega standarda na podeželskih območjih. Estoniji, Latviji, Litvi, Poljski in Finski se priporoča, naj obravnavajo edinstvene socialno-ekonomske izzive ter izzive na področju varnosti in civilne pripravljenosti, s katerimi se soočajo regije na zunanji vzhodni meji EU, v skladu z nedavno sprejeto strategijo Komisije za vzhodne obmejne regije⁴⁹. Posebni izzivi in pritiski, ki vplivajo na načine preživljanja ter družbeno-gospodarsko tkivo v najbolj oddaljenih regijah ter na otokih in obalnih območjih, bodo dodatno obravnavani v posebnih strategijah in podprti z evropskim paktom za oceane⁵⁰. Prihodnja strategija EU za trajnostni turizem se bo osredotočala na obravnavanje neuravnoteženega turizma, spodbujanje trajnostnih praks in krepitev svetovne konkurenčnosti sektorja ter spodbujala ukrepanje na nacionalni in podnacionalni ravni. Komisija bo predstavila tudi strategijo za zagotovitev, da imajo vsi Evropejci pravico ostati v svoji domači regiji, pri čemer

---

⁴⁷ [Agenda EU za mesta](#), COM(2025) 739 final.

⁴⁸ [Vizija za kmetijstvo in prehrano](#), COM(2025) 75 final.

⁴⁹ [Sporočilo o vzhodnih regijah EU, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino Močne regije za varno Evropo](#), COM(2026) 82 final.

⁵⁰ [Evropski pakt za oceane – pakt za ribištvo in oceane – Evropska komisija](#).

se bo osredotočila na ključne izzive, ki so v ozadju vse večjega demografskega upada nekaterih evropskih regij.

Okvir 3: Analiza navzgor usmerjene socialne konvergence v skladu z okvirom za socialno konvergenco

Komisija je v skladu z okvirom za socialno konvergenco ocenila obstoj izzivov v zvezi s socialno konvergenco navzgor v devetih državah članicah, ki vključuje dvostopenjsko analizo tveganj in izzivov v zvezi s socialno konvergenco navzgor po posameznih državah⁵¹. V analizi prve stopnje, predstavljeni v skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2026⁵², so bili za vse države članice analizirani trg dela ter politike na področju spretnosti in socialne politike. Ugotovljeno je bilo, da se devet držav članic sooča z morebitnimi tveganji za navzgor usmerjeno socialno konvergenco. Analiza druge stopnje za teh devet držav je bila objavljena 21. aprila 2026⁵³. V tej analizi so bili podrobneje preučeni razpoložljivi kvantitativni in kvalitativni dokazi ter ključni dejavniki, ki vplivajo na te izzive, pri čemer se upošteva razvoj politik. Glavni izziv v vseh državah članicah je zmanjšanje revščine in socialne izključenosti, zlasti s povečanjem učinkovitosti socialnih transferjev pri zmanjševanju revščine. Številne države članice se spoprijemajo z visokim deležem mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, nizkimi ravnmi izobraževanja odraslih in temeljnih digitalnih spretnosti ter visokimi stopnjami zgodnjega opuščanja šolanja. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za boljše vključevanje premalo zastopanih skupin v izobraževanje in usposabljanje ter na trg dela. Na splošno so bili v drugi fazi analize opredeljeni izzivi za navzgor usmerjeno socialno konvergenco za šest držav članic.

Analiza navzgor usmerjene socialne konvergence kaže na horizontalne izzive na vseh treh področjih politike. Čeprav trgi dela na splošno ostajajo močni, je v analizi poudarjena potreba po spodbujanju ustvarjanja kakovostnih delovnih mest in prehodov, tudi z učinkovitejšim vključevanjem neaktivnih oseb na trg dela. Analiza opozarja tudi na potrebo po nadaljnjih ukrepih za krepitev kakovostnega izobraževanja in pridobivanja spretnosti, da bi odpravili vrzeli in neskladja v spretnostih. Hkrati je treba dohodkovno neenakost in tveganje revščine zelo pozorno obravnavati v okviru politike, tudi ob upoštevanju demografskih in fiskalnih izzivov, pri čemer je treba ohraniti učinkovite, ustrezne in trajnostne sisteme socialne zaščite in vključevanja.

Ugotovitve analize socialne konvergence so se upoštevale v poročilih o državah in so podlaga za evropski semester 2026. Ta analiza je prispevala k pregledom v okviru večstranskega nadzora v ustreznih odborih Sveta.

Okvir 4: Zaključek mehanizma za okrevanje in odpornost: prelomnica pri financiranju EU, ki temelji na reformah

Mehanizem za okrevanje in odpornost, osrednji element odziva NextGenerationEU na pandemijo COVID-19, je mobiliziral znaten obseg financiranja EU, vezanega na dopolnilne

⁵¹ Glej Uredbo (EU) 2024/1263, člen 3 in uvodna izjava, na kateri temelji.

⁵² [Skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2026, kakor ga je Svet EPSCO sprejel 9. marca 2026.](#)

⁵³ [SWD\(2026\) 122 – Druga faza analize socialne konvergence po državah v skladu z okvirom za socialno konvergenco](#), 2026.

reformne in naložbe, ki obravnavajo tako izzive, značilne za posamezne države, kot skupne prednostne naloge EU. Ker so plačila vezana na izpolnjevanje mejnikov in ciljev, s katerimi se spremlja napredek pri teh reformah in naložbah, je zasnova mehanizma za okrevanje in odpornost preoblikovala učinkovitost in sinergije instrumentov financiranja EU ter usklajevanje politik, zlasti v okviru evropskega semestra.

Mehanizem je po vsej EU podpiral ambiciozne programe reform, s katerimi so se pogosto obravnavali dolgotrajni strukturni izzivi na najrazličnejših področjih. Med temi so:

- **reformne trga dela in spretnosti**, kot so posodobitev okvirov za varstvo zaposlitve, okrepitev aktivnih politik trga dela ter izboljšanje sistemov izobraževanja in usposabljanja za spodbujanje kakovosti in vključevalnosti ter zagotavljanje, da imajo ljudje spretnosti, potrebne na trgu dela (npr. Italija, Grčija, Luksemburg, Romunija),
- **pokojninske reforme in reforme socialne zaščite** za povečanje vzdržnosti in ustreznosti (npr. Belgija, Grčija, Romunija, Slovenija, Hrvaška),
- **reformne za krepitev sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe** za izboljšanje primarnega zdravstvenega varstva in preventive ter obravnavanje potreb starajočega se prebivalstva (npr. Slovaška, Litva, Avstrija, Estonija),
- **reformne javne uprave in pravosodja**, vključno z digitalizacijo javnih storitev in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti sodstva (npr. Italija, Hrvaška, Slovaška, Grčija, Španija, Bolgarija, Romunija),
- **reformne poslovnega okolja**, kot so zmanjšanje upravnih bremen, izboljšanje insolvenčnih okvirov in lažji dostop do financiranja (npr. Portugalska, Ciper, Latvija),
- reforme na področju raziskav in inovacij, kot so krepitev javnega raziskovalnega okolja, revizija davčnih spodbud za raziskave in razvoj za podjetja ter reforma upravljanja na področju raziskav in inovacij (npr. Španija, Hrvaška, Slovaška, Litva)
- **davčne in fiskalne strukturne reforme**, vključno s širitvijo ali preusmerjanjem davčnih osnov, bojem proti davčnim utajam in krepitev upravljanja javnih financ (npr. Italija, Španija, Bolgarija),
- **reformne energetskega trga, reforme na področju blažitve podnebnih sprememb in okolju prijazne reforme**, tudi prek načrta REPowerEU, s katerimi se podpirajo uvajanje obnovljivih virov energije, izboljšanje energijske učinkovitosti in zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv (npr. Nemčija, Češka, Poljska, Latvija, Finska, Luksemburg) ter
- **stanovanjske reforme**, s katerimi se krepi cenovna dostopnost z lažjim izvajanjem postopkov izdaje dovoljenj za gradnjo, ustvarjanjem pogojev za energijsko prenovo in oblikovanjem shem podpore za socialna stanovanja (npr. Poljska, Slovenija, Irska, Španija).

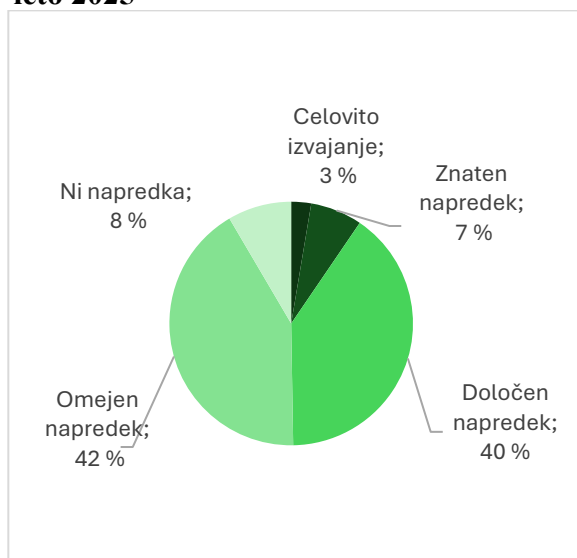
DODATEK 1 – PREGLED TEMATSKIH PODROČIJ, ZAJETIH V SPECIFIČNIH PRIPOROČILIH ZA DRŽAVE

Področje politike	Prednostno področje	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE		
Konkurenčnost in poslovno okolje	Znanstveni in inovacijski ekosistemi																													
	Inovacije, zagonska podjetja in podjetja v razširjeni fazi																													
	Digitalizacija podjetij																													
	Kakovost priprave zakonodaje in zmanjšanje upravnega bremena																													
	Nacionalna javna uprava																													
	Digitalizacija javne uprave in javnih storitev																													
	Poslovno okolje (vključno s politikami za MSP in zamudami pri plačilih)																													
	Ovire na enotnem trgu in konkurenca																													
	Podjetja v državni lasti																													
	Javna naročila in koncesije																													
	Pravosodni sistem																													
Financiranje	Korupcija in preprečevanje pranja denarja																													
	Dostop do financiranja in financiranje rasti																													
	Finančne storitve in finančna stabilnost																													
	Dolg zasebnega sektorja in insolvenčni okvir																													
Spretnosti, kakovostna delovna mesta in socialna pravičnost	Spretnosti za trg dela, poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih																													
	Temeljne spretnosti, izobraževanje ter vzgoja in varstvo predšolskih otrok																													
	Aktivne politike trga dela, delovanje trga dela ter plače in določanje plač																													
	Nediskriminacija in enake možnosti																													
	Pokojninski sistemi, aktivno staranje in generacijska pomladitev																													
	Revščina, socialna vključenost in socialna zaščita																													
	Zdravstveno varstvo																													
	Dolgotrajna oskrba																													
Stanovanja																														
Energetika, promet in okolje	Energija iz obnovljivih virov in njeno shranjevanje																													
	Delovanje (čezmejne) infrastrukture in trgov																													
	Razogljičenje ogrevanja																													
	Razogljičenje industrije																													
	Energijska učinkovitost																													
	Trajnostno kmetijstvo, onesnaževanje in biotska raznovrstnost																													
	Upravljanje voda in virov																													
Varnost	Promet																													
	Obrambni izdatki																													
	Prilagajanje podnebnim spremembam in pripravljenost																													
	Energetska varnost																													
Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	Digitalna povezanost, infrastruktura in delovanje trga																													
	Konkurenčne regije ter podeželske in obalne skupnosti																													
	Razpoložljivost lokalnih javnih storitev																													
Makrofiskalno področje	Upravljanje in uprava na podnacionalni ravni																													
	Proračunski okvir in fiskalno upravljanje																													
	Davčna politika																													
	Davčna uprava, davčna utaja in izogibanje davkom																													

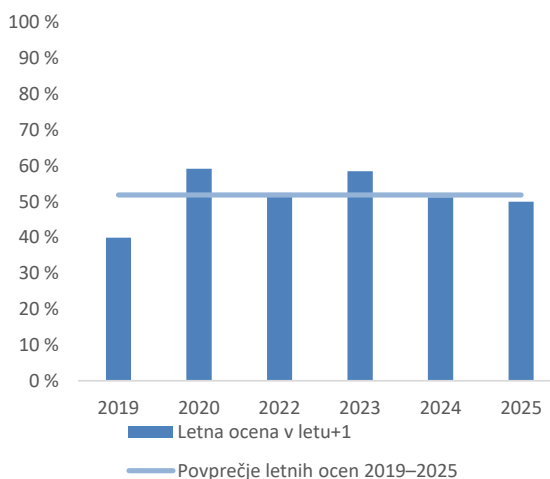
DODATEK 2 – NAPREDEK PRI IZVAJANJU SPECIFIČNIH PRIPOROČIL ZA DRŽAVE

V okviru evropskega semestra 2026 se ocenjujejo ukrepi politike držav članic za obravnavanje strukturnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države, sprejetih leta 2025. Ocena izvajanja specifičnih priporočil za države za leto 2026 upošteva ukrepe politike, ki so jih države članice sprejele doslej⁵⁴. Upošteva zlasti ukrepe, sprejete v okviru izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, zaveze iz načrtov za okrevanje in odpornost ter srednjeročne fiskalno-strukturne načrte glede na stopnjo njihovega izvajanja. Ocena odraža trenutno fazo izvajanja, ne pa ravni napredka, ki bi ga bilo mogoče doseči ob predpostavki popolnega izvajanja načrtov⁵⁵. Ocena specifičnih priporočil za države za leto 2026 zajema oceno izvajanja priporočil za posamezne države za leto 2025 (letna ocena)⁽⁵⁶⁾.

Slika 1: Trenutna raven izvajanja specifičnih priporočil za države za leto 2025

Slika 2: Izvajanje specifičnih priporočil za države za obdobje 2019–2025: letna ocena v vsakem zaporednem letu

Opomba: Letna ocena na sliki 1 kaže napredek, zabeležen v prvem letu po sprejetju specifičnih priporočil za države. Opozoriti je treba, da se specifična priporočila za države za leto 2021 nanašajo samo na fiskalno politiko.

⁵⁴ Vključno z ukrepi politike, o katerih se poroča v misijah evropskega semestra v podatkovni zbirki specifičnih poročil za države, v letnih poročilih o napredku ter poročilih o mehanizmu za okrevanje in odpornost (polletna poročila o napredku pri doseganju mejnikov in ciljev ter na podlagi ocene zahtevkov za plačilo).

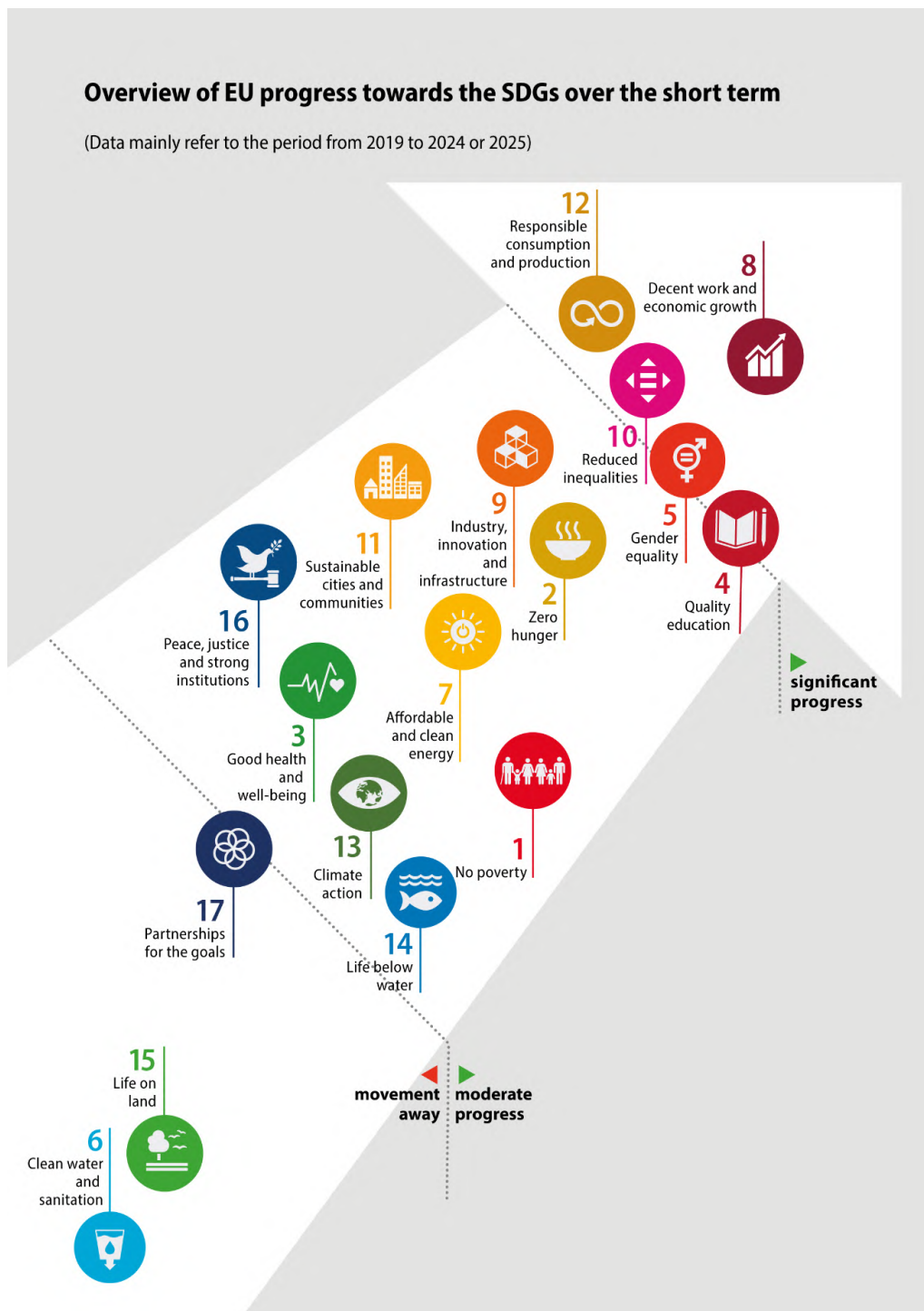
⁵⁵ V zvezi z ukrepi, predvidenimi v prilogah k sprejetim izvedbenim sklepom Sveta o odobritvi ocene načrtov za okrevanje in odpornost ali ob sprejetju srednjeročnih fiskalnih strukturnih načrtov, in ki še niso bili sprejeti ali izvedeni, vendar se v zvezi z njimi šteje, da so verodostojno napovedani, je treba v skladu z metodologijo ocenjevanja specifičnih priporočil za države šteti, da zagotavljajo „omejen napredek“.

⁵⁶ Specifična priporočila za države za leto 2025 so za vsako državo članico vsebovala konsolidiran sklop priporočil, pri katerih so potrebni nadaljnji ukrepi politike, na podlagi pregleda še neizpoljenih priporočil za posamezne države za obdobje 2019–2024, pri čemer se je upoštevala njihova vključenost v načrtih za okrevanje in odpornost ter njihova nadaljnja ustreznost.

Na splošno izvajanje specifičnih priporočil za države, sprejetih leta 2025, dobro napreduje. Države članice so dosegle vsaj „določen napredek“ pri izvajanju 50 % priporočil, ki so bila nanje naslovljena julija 2025 (slika 1). To pomeni razmeroma stabilno raven v primerjavi z letnim napredkom, doseženim v juniju 2025 pri specifičnih priporočilih za države, sprejetih oktobra 2024. Ob upoštevanju področij politike, na katerih je precejšnje število držav članic leta 2025 prejelo priporočilo, je bil napredek dosežen zlasti na področju dolga zasebnega sektorja in insolvenčnega okvira ter na področju proračunskega okvira in fiskalnega upravljanja, sledijo pa digitalna povezljivost, infrastruktura, delovanje trga in določanje plač. Nasprotno pa je bil pri obravnavi priporočil o finančnih storitvah in finančni stabilnosti, kakovosti priprave zakonodaje in podjetjih v državni lasti dosežen manjši napredek.

Rezultati ocene specifičnih priporočil za države za leto 2025 je skupaj z rezultati iz preteklih let na voljo na spletišču Komisije.

DODATEK 3 – NAPREDEK PRI IZVAJANJU CILJEV TRAJNOSTNEGA RAZVOJA NA RAVNI EU

Opomba: na zgornji sliki je ponazorjeno, kako hitro je EU glede na izbrane kazalnike napredovala pri doseganju vsakega od 17 ciljev v zadnjem pet- oziroma šestletnem obdobju glede na [razpoložljive podatke](#), pri čemer leto 2020 zaradi odstopajočih vrednosti, povezanih s COVID-19, ni bilo uporabljeno kot referenčno leto. Metoda za ocenjevanje

kazalnikov in njihovo združevanje na ravni ciljev ter podrobnejše analize so na voljo na spletišču Eurostata: [Pregled – kazalniki trajnostnega razvoja – Eurostat \(europa.eu\)](#)

Kako je EU napredovala pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja?

Puščica pregleda vizualno povzema napredek EU pri doseganju vsakega od 17 ciljev. V kratkoročnem obdobju je EU dosegla pomemben napredek pri petih ciljnih trajnostnega razvoja: „dostojno delo in gospodarska rast“ (cilj trajnostnega razvoja 8), „odgovorne porabe in proizvodnja“ (cilj trajnostnega razvoja 12), „zmanjšanje neenakosti“ (cilj trajnostnega razvoja 10), „enakost spolov“ (cilj trajnostnega razvoja 5) in „kakovostno izobraževanje“ (CTR 4). EU je napredovala tudi pri doseganju devetih drugih ciljev trajnostnega razvoja, vendar zmerno. Med temi cilji je EU najbolj napredovala pri „industriji, inovacijah in infrastrukturi“ (cilj trajnostnega razvoja 9) ter „odpravi lakote“ (cilj trajnostnega razvoja 2). Nasprotno pa pri „partnerstvih za doseganje ciljev“ (cilj trajnostnega razvoja 17) ni bilo opaziti napredka. Poleg tega se je EU oddaljila od ciljev trajnostnega razvoja glede „življenja na kopnem“ (cilj trajnostnega razvoja 15) in „čiste vode in sanitarne ureditve“ (cilj trajnostnega razvoja 6) zaradi izgube biotske raznovrstnosti, pomanjkanja vode in slabšanja kakovosti vode. Če povzamemo, je EU napredovala pri doseganju večine ciljev trajnostnega razvoja, vendar z različno hitrostjo in kljub preostalim izzivom, medtem ko je pri cilju trajnostnega razvoja 17 stagnirala, pri ciljnih trajnostnega razvoja 6 in 15 pa nazadovala.

DODATEK 4 – POSTOPEK V ZVEZI Z MAKROEKONOMSKIMI NERAVNOTEŽJI – UGOTOVITVE POGLOBLJENIH PREGLEDOV MAKROEKONOMSKIH NERAVNOTEŽIJ V DRŽAVAH ČLANICAH

Neravnotežja ali čezmerna neravnotežja so bila ugotovljena v štirih od sedmih držav članic, v zvezi s katerimi je bil opravljen poglobljen pregled. Analiza poglobljenega pregleda je obravnavala resnost ranljivosti, njihov nedavni razvoj in obete ter povezane odzive politik, kar so tri merila za razvrstitev makroekonomskih neravnotežij.

V naslednjih odstavkih so pregledane najpomembnejše ranljivosti v tem trenutku, pri čemer je poudarek najprej na meddržavnih gibanjih in nato v sedmih državah članicah, pri katerih se je letos opravil poglobljen pregled.

Inflacija se je v večini euroobmočja in EU še dodatno znižala, vendar v več državah članicah ostajajo precejšnje inflacijske razlike, zvišanja cen energije pa zdaj prispevajo k ponovnemu porastu inflacije. Čeprav se je inflacija v letu 2025 in na začetku leta 2026 ta še naprej umirjala, so nekatere države, tako znotraj euroobmočja kot zunaj njega, še naprej beležile občutno nadpovprečno inflacijo. Vendar so se razhajanja v inflaciji povečala tudi ob upoštevanju dejstva, da del teh razlik odraža zvišanja posrednih davkov, tudi tam, kjer je bila gospodarska aktivnost omejena. V prihodnje je proces zmanjšanja inflacije videti vse bolj ogrožen, nadaljnjega povečanja inflacijskih razlik pa ni mogoče izključiti. Hkrati se je rast stroškov dela na enoto v preteklem letu umirila, v nekaterih primerih znatno, zaradi počasnejše rasti plač in ob omejeni rasti produktivnosti. Vendar v več državah ostaja visoka v primerjavi s primerljivimi državami. Vztrajna razhajanja v stroških in cenah lahko spodkopljejo konkurenčnost, zlasti v državah, ki so že utpele večje izgube stroškovne in cenovne konkurenčnosti ter beležijo bolj krhke zunanje položaje. Poleg tega utegnejo zakoreninjene inflacijske razlike oslabiti učinkovitost skupne denarne politike.

Stanja na tekočem računu so se leta 2025 izboljšala, vendar skrb zaradi velikih primanjkljajev ostaja, zadnja zvišanja cen energije pa lahko salda tekočega računa poslabšajo. Nekoliko močnejša rast izvoza je skupaj s padcem cen energije leta 2025 prispevala k zmanjšanju velikih primanjkljajev na tekočem računu. Kljub temu nekatere države še vedno beležijo primanjkljaje na tekočem računu, ki so precej večji, kot bi jih upravičevali temelji njihovih gospodarstev. V nekaterih državah članicah, v katerih je bil opravljen poglobljen pregled, veliki javnofinančni primanjkljaji predstavljajo velik del potreb gospodarstva po zunanem financiranju, medtem ko je v drugih glavni vzrok porast domačega povpraševanja. Medtem so se znatni presežki na tekočem računu nekoliko zmanjšali, čeprav ostajajo visoki, zaradi hitrejše rasti domačega povpraševanja v primerjavi s preostalim delom euroobmočja. V prihodnje bi višje cene energije lahko ovirale ali celo obrnile izboljšanje zunanjih bilanc. Pričakuje se tudi, da se bo rast trgovine v primerjavi z letom 2025 upočasnila, kar bo omejilo nadaljnje izboljšanje trgovinskih bilanc in povečalo njihovo odvisnost od sprememb domačega povpraševanja.

Bolj negativna neto stanja mednarodnih naložb so se leta 2025 pogosto še naprej izboljševala, vendar manj kot prej, ta napredek pa se lahko kmalu obrne, saj se primanjkljaji na tekočem računu še naprej kopičijo. Kljub znatnim primanjkljajem na tekočem računu se je večina teh pozicij leta 2025 še naprej izboljševala zaradi nominalne rasti BDP – čeprav so bili ti učinki imenovalca nekoliko manj izraziti kot v prejšnjih letih – in hitrejše rasti kapitalskih transferjev. Če pa bodo ti zelo veliki primanjkljaji na tekočem računu ostali, bi se lahko negativna neto stanja mednarodnih naložb poslabšala. Velike pozitivna stanja so se leta 2025 zmanjšala, predvsem zaradi neugodnih učinkov vrednotenja, vendar naj bi se povečala, če bodo še vedno prisotni veliki presežki.

Cene stanovanj so se leta 2025 še dodatno zvišale po rahlem ponovnem povečanju v letu 2024. Povpraševanje so spodbudili rast realnih dohodkov gospodinjstev in ugodnejši pogoji financiranja, medtem ko je ponudba ostala omejena ali se je na nekaterih območjih celo zmanjšala. Tveganja precejnosti so se v različnih državah povečala. Nedelujoči najemni trgi se niso veliko spremenili, nekatere politike, vključno z davčnimi politikami, ki spodbujajo z dolgom-financiran nakup stanovanj, pa v nekaterih državah še naprej spodbujajo povpraševanje. Cene stanovanj naj bi še naprej rastle, saj se pomanjkanje stanovanj povečuje ob počasnem napredku pri odpravljanju ozkih grl na strani ponudbe.

Zadolževanje gospodinjstev in nefinančnih družb se je ob nižjih obrestnih merah povečalo, medtem ko so se visoki deleži dolga zmanjšali manj kot v prejšnjih letih. Učinki imenovalca so postali manj pomembni zaradi nižje nominalne rasti BDP, kar je privedlo do manj izrazitega znižanja deležev dolga kot v prejšnjih letih. V državah članicah z visokimi deleži zasebnega dolga je bila upočasnitev razdolževanja pogosto izrazitejša za gospodinjstva. Nedavno zaostrovanje pogojev financiranja lahko zavrže zadolževanje in poveča breme servisiranja dolga, zlasti tam, kjer so posojila s spremenljivo obrestno mero zelo razširjena.

Deleži javnega dolga so se gibali različno, včasih so se zmanjševali, vendar so se glede na proračunska salda pogosto povečevali, medtem ko obrestne mere zdaj povsod naraščajo. Visoki deleži javnega dolga so se zmanjšali v eni državi, ki je bila predmet poglobljenega pregleda, v drugih primerih pa so se rahlo povečali. Nižja rast je oslabila tudi dinamiko dolga. V prihodnje naj bi znatni, čeprav se zmanjšujejo, veliki primanjkljaji v številnih primerih še naprej povečevali deleže dolga. Leta 2025 so se pogoji zadolževanja za javni dolg v euroobmočju izboljšali, vendar so dolgoročne obrestne mere za članice zunaj euroobmočja ostale večinoma nespremenjene, pri čemer je v teh državah pomembno tudi zadolževanje v tujih valutah. Od letošnjega marca pa so se donosi državnih obveznic povečali pri različnih zapadlostih.

Bančni sektor je ostal stabilen. Kapitalski količniki so se leta 2025 še nekoliko povečali. Dobičkonosnost bank je kljub manjšemu prispevku čistih obrestnih prihodkov ostala visoka. Nedonosna posojila so na skupni ravni ostala večinoma stabilna in blizu zgodovinsko nizkih ravni, z omejenim nadaljnjim zmanjševanjem v državah članicah, kjer so bila prej visoka, in z nekaterimi

rahlimi povečanju v nekaterih primerih. Hkrati obseg nedonosnih posojil, ki jih imajo upravljavci zunaj bančnega sektorja, v nekaterih državah članicah ostaja velik, njihovo reševanje pa ostaja počasno. Poslovne nepremičnine v nekaterih primerih ostajajo vir ranljivosti, vendar so se pritiski pri financiranju zmanjšali. Banke imajo v nekaterih državah članicah še naprej velike izpostavljenosti do domačega državnega dolga, ki so se v nekaterih primerih še povečale.

Tabela 1: RAZVRSTITEV DRŽAV ČLANIC V OKVIRU POSTOPKA V ZVEZI Z MAKROEKONOMSKIMI NERAVNOTEŽJI

	Rezultati za leto 2025	Rezultati za leto 2026
Brez neravnotežij	CY, DE, EE	EL, NL, SE
Neravnotežja	EL, HU, IT, NL, SE, SK	HU, IT, SK
Čezmerna neravnotežja	RO	RO
<i>p.m.:</i>		
<i>poglobljeni pregled ni bil izveden.</i>	AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, PL, PT, SI	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, PL, PT, SI

Opomba: države članice, v zvezi s katerimi se je klasifikacija med letoma 2025 in 2026 spremenila, so v obeh stolpcih označene s krepkim tiskom.

Države članice, ki se ne soočajo več z neravnotežji

V **Grčiji** neravnotežij ni več. V zadnjih letih so se zmanjšale ranljivosti, povezane z javnim in zunanjim dolgom, k čemur je prispevala stabilna rast BDP, k zmanjševanju javnega dolga pa so dodatno prispevali proračunski presežki; Nedonosna posojila bank so se zmanjšala, bilance stanja pa so se izboljšale; primanjkljaj na tekočem računu ostaja visok, vendar njegovo ugodno financiranje blaži tveganja za zunanjo vzdržnost; Grčija je izvedla ustrezne reforme za zmanjšanje svojih dolgoletnih ranljivosti. Čeprav ostaja visok, se je delež javnega dolga v BDP zaradi preudarne fiskalne politike in rasti BDP še naprej zmanjševal, kar je prispevalo tudi k izboljšanju negativnih neto stanj mednarodnih naložb. Pričakuje se, da se bosta deleža javnega in zunanjega dolga še naprej zmanjševala. Primanjkljaj na tekočem računu ostaja visok in letos ni pričakovati njegovega izboljšanja, vendar naj bi se v veliki meri pokrilo s sredstvi EU in zasebnim financiranjem. Trg dela se je izboljšal, stopnja brezposelnosti pa se je še znižala. Banke so v zadnjih letih očistile svoje bilance stanja. Prestrukturiranje nedonosnih posojil, ki jih imajo serviserji kreditov zunaj bančnega sektorja, pa ostaja počasno. Skupni napredek pri izvajanju politik je bil velik in je prispeval k odpravljanju glavnih ranljivosti, saj je vlada sprejela širok nabor ukrepov za izboljšanje

poslovnega okolja, trga dela in davčne uprave. V prihodnje bi izvajanje zdravih fiskalnih politik pripomoglo k dodatnemu zmanjševanju javnega dolga, evropski semester pa bo zagotovil okvir za spremljanje napredka pri strukturnih reformah, čeprav strukturni izzivi, povezani s produktivnostjo dela, ostajajo.

Na Nizozemskem neravnotežij ni več. Ranljivosti, povezane z visoko zadolženostjo gospodinjstev, trgov stanovanjskih nepremičnin in velikim presežkom na tekočem računu, so bile prisotne v preteklih letih, vendar so se v zadnjem času zmanjšale. Velik presežek na tekočem računu se je v zadnjem času nekoliko zmanjšal, deloma zaradi strukturnih razlogov, saj Nizozemska deluje kot ključno evropsko trgovinsko središče in gosti številna večnacionalna podjetja. Vzporedno s tem z vidika varčevanja in naložb zmanjšanje presežka odraža dejstvo, da je domače povpraševanje glavno prispevalo k nedavni rasti realnega BDP in da je povpraševanje raslo hitreje kot v preostalem delu euroobmočja, čeprav z nižjih ravni. Pričakovati ni, da se bo presežek na tekočem računu letos ali prihodnje leto povečal. Cene stanovanj ob zmanjšani ponudbi stanovanj še naprej opazno rastejo. Zadolženost gospodinjstev kot delež BDP se je leta 2025 znova zmanjšala, čeprav počasneje kot prej, saj se je zadolževanje ob nižjih obrestnih merah povečalo. Zadolženost gospodinjstev se lahko v prihodnjih letih stabilizira, tveganja, povezana z visoko zadolženostjo gospodinjstev, pa delno blaži razširjenost hipotekarnih posojil s fiksno obrestno mero. Za povečanje ponudbe stanovanj so bili sprejeti nekateri ukrepi politike, zadnja vladna naložbena agenda, tudi na stanovanjskem področju, pa bi lahko srednjeročno pomagala zmanjšati presežek na tekočem računu. V prihodnje bi učinkovito povečanje ponudbe stanovanj in odprava davčnih spodbud, ki dajejo prednost nakupu stanovanj, financiranemu z dolgom, lahko pomagali trajno zajeziti rast cen stanovanj in zmanjšati zadolženost gospodinjstev, medtem ko bi povečanje domačih naložb pomagalo dodatno zmanjšati presežek na tekočem računu. Evropski semester bo zagotovil okvir za spremljanje napredka pri stanovanjskih reformah.

Na Švedskem neravnotežij ni več. Ranljivosti, povezane z njenim nepremičninskim trgov in visoko ravnjo zasebnega dolga, ostajajo, vendar se je njihova resnost v zadnjem času zmanjšala. Čeprav je švedsko gospodarstvo zaradi razširjene uporabe hipotekarnih posojil s spremenljivo obrestno mero zelo občutljivo na obrestne mere, se je izkazalo za odporno na višje obrestne mere v letih 2022 in 2023, zaradi katerih so cene stanovanjskih nepremičnin padle. Od takrat so cene stanovanjskih nepremičnin stabilne in se zdijo manj precenjene kot prej. V velikem sektorju poslovnih nepremičnin so se pokazali znaki izboljšane zmožnosti refinanciranja, saj so se obrestne mere znižale, dostop do kapitalskih trgov pa se je izboljšal. Zadolženost gospodinjstev kot delež BDP, ki se je od pandemije zmanjševala, se je leta 2025 ustalila in naj bi ostala stabilna. V prihodnje bi lahko pomanjkanje stanovanj skupaj z manj strogimi zahtevami za posojilojemalce zvišalo cene stanovanj in zadolženost gospodinjstev. Banke ostajajo močne, donosne in z nizko ravnjo nedonosnih posojil. V zadnjem času so bili sprejeti nekateri ukrepi za večjo prožnost najemnega trga, konec leta 2025 pa je bil prilagojen regulativni okvir za gradbena dovoljenja. V prihodnje bi učinkovito povečanje ponudbe stanovanj in odprava davčnih spodbud, ki dajejo prednost nakupu stanovanj, financiranemu z dolgom, skupaj s preudarno uporabo makrobonitetnih

ukrepov pomagali dodatno umiriti rast cen stanovanj in trajno zmanjšati zadolženost gospodinjestev. Evropski semester bo zagotovil okvir za spremljanje napredka pri stanovanjskih reformah.

Države članice, ki se soočajo z neravnotežji

Italija se še naprej sooča z neravnotežji. Ranljivosti, povezane z visokim javnim dolgom in šibko rastjo produktivnosti, ki imajo čezmejni pomen, ostajajo, nadaljnje in učinkovito izvajanje reform in naložb za spodbujanje rasti pa skupaj s preudarno fiskalno naravnostjo ostaja ključno za zmanjšanje teh ranljivosti. Javni dolg kot delež BDP se je po pandemiji zmanjšal, vendar se je leta 2024 in nato znova leta 2025 povečal zaradi upočasnitve nominalne rasti BDP, zapoznelega učinka davčnih olajšav za prenovo stanovanj iz prejšnjih let ter še vedno znatnih javnofinančnih primanjkljajev. Pričakuje se, da se bo delež javnega dolga v letih 2026 in 2027 še naprej povečeval. Produktivnost se je v zadnjem času zmanjšala in naj bi stagnirala, kar omejuje potencialno rast BDP in s tem ovira zmanjševanje deleža javnega dolga. Banke so znatno izboljšale kakovost svojih sredstev in dobičkonosnost ter zmanjšale obseg nedonosnih posojil, vendar močna povezanost med državo in bankami še vedno vzbuja zaskrbljenost, saj je delež domačega javnega dolga v sredstvih bank visok, zlasti pri manj pomembnih institucijah in združenih bankah. Trg dela se je še naprej izboljševal, vendar se zdi, da potencial delovne sile ni v celoti izkoriščen. Za odpravo dolgotrajnih ranljivosti so bili sprejeti ukrepi, vendar se kljub nedavnim obsežnim reformnim ukrepom znatna rast produktivnosti še ni uresničila. V prihodnje, ostaja nadaljnje in učinkovito izvajanje reform in naložb za spodbujanje rasti skupaj s preudarno fiskalno naravnostjo ključno za izboljšanje rasti produktivnosti in zmanjšanje deleža javnega dolga v BDP.

Madžarska se še naprej sooča z neravnotežji. Ranljivosti, povezane s konkurenčnostjo, potrebami države po financiranju in cenami stanovanj, ostajajo, politike pa te ranljivosti še naprej poglobljajo. Inflacija in rast stroškov dela na enoto sta bili kljub stagnaciji gospodarske aktivnosti med najvišjimi v EU. Pričakuje se, da se bodo cenovni in stroškovni pritiski zmanjševali le postopno, pri čemer bodo ostali precej višji kot v euroobmočju in EU. Javnofinančni primanjkljaji so bili v zadnjih letih visoki in ni pričakovati njihovega izboljšanja. Potrebe države po financiranju in stroški servisiranja dolga ostajajo visoki, čeprav se je delež javnega dolga v BDP zaradi visoke nominalne rasti BDP ob še vedno povišani inflaciji zvišal le obrobno. Banke imajo še naprej velike izpostavljenosti državnih vrednostnih papirjev, kar je deloma posledica davčnih spodbud. Cene stanovanj so se še naprej močno povečevale, povečala pa so se tudi tveganja precenjenosti. Tekoči račun je ostal v presežku, vendar je Madžarska zaradi velike odvisnosti od uvoza energije ranljiva za višje in bolj nestanovitne cene energije. Politike se niso izboljšale in so nekatere ranljivosti še poglobile. Neciljno usmerjene subvencije, ki povečujejo cenovne pritiske in poglobljajo fiskalne izzive, so se celo okrepile, medtem ko obsežno posojanje z državnimi subvencijami obremenjuje javne finance in omejuje učinkovitost denarne politike. V prihodnje bi učinkovita odprava teh politik zmanjšala ranljivosti.

Slovaška se še naprej sooča z neravnotežji. Ranljivosti, povezane z zunanjim in javnofinančnim saldonom, konkurenčnostjo, trgovim stanovanjskih nepremičnin in zadolženostjo gospodinjstev, ostajajo, pri čemer ukrepi politike ostajajo omejeni. Čeprav se je primanjkljaj na tekočem računu leta 2025 zaradi nižjih cen energije in močnejšega izvoza zmanjšal, se pričakuje, da se bo leta 2026 ob poslabšanju zunanjega okolja poslabšal. Javnofinančni primanjkljaj se je leta 2025 nekoliko zmanjšal, vendar ostaja velik in obremenjuje zunanje salde; poleg tega naj bi leta 2026 ostal večinoma nespremenjen, ob nespremenjenih politikah pa naj bi se leta 2027 povečal, kar bo še zvišalo javni dolg. Inflacija je bila leta 2025 precej višja kot v euroobmočju, deloma zaradi zvišanja stopenj DDV, osnovna inflacija pa naj bi tudi leta 2026 ostala med najvišjimi v euroobmočju. Hitro rastoči stroški dela na enoto so dodatno oslabili konkurenčnost in naj bi tudi leta 2026 še naprej rasli razmeroma hitro. Cene stanovanj so leta 2025 zaradi nižjih hipotekarnih obrestnih mer močno narasle in bodo verjetno zaradi omejene ponudbe še naprej hitro rasle. Tudi zadolževanje gospodinjstev se je zaradi nižjih obrestnih mer in višjih dohodkov povečalo. Napredek pri izvajanju politik je bil omejen. V prihodnje bi učinkovito reševanje ključnih vprašanj na področju obdavčitve dela, konkurenčnosti, ponudbe stanovanj in fiskalne politike zmanjšalo ranljivosti.

Države članice, ki se soočajo s čezmernimi neravnotežji

Romunija se še naprej sooča s čezmernimi neravnotežji. Ranljivosti, povezane z javnofinančnim primanjkljajem in primanjkljajem na tekočem računu, so se v zadnjem času nekoliko zmanjšale, vendar ostajajo zelo velike, medtem ko se stroškovna konkurenčnost še naprej slabša, čeprav manj kot prej. Javnofinančni primanjkljaj se je leta 2025 zmanjšal zaradi izrazitih konsolidacijskih prizadevanj; v letih 2026 in 2027 se pričakuje nadaljnje zmanjšanje primanjkljaja, vendar bo ta še vedno ostal velik. Povezanost med bankami in državo ostaja velika, saj je delež domačih državnih obveznic v skupnih sredstvih bank največji v EU in se je leta 2025 povečal. Primanjkljaj na tekočem računu se je leta 2025 izboljšal le obrobno in naj bi ostal velik, čeprav se bo letos nekoliko bolj zmanjšal. Stroški dela na enoto so se leta 2025 po zelo močni rasti v prejšnjih letih izrazito umirili, vendar naj bi še vedno rasli hitreje kot v večini EU. Osnovna inflacija je bila v zadnjih letih najvišja v EU – zvišanje stopenj DDV v letu 2025 pojasnjuje le del tega – in naj bi ostala visoka. Napredek pri izvajanju politik je bil leta 2025 velik, zlasti pri zmanjševanju proračunskega primanjkljaja zaradi dvoletne zamrznitve plač in pokojnin v javnem sektorju ter zvišanja stopenj DDV in drugih davkov. V prihodnje bo Romunija brez nadaljnje odločne fiskalne konsolidacije, dopolnjene s preudarnimi dohodkovnimi politikami in učinkovitimi strukturnimi reformami, še naprej izpostavljena naraščajočim obrestnim meram in spremembam zaupanja vlagateljev.

DODATEK 5 – FISKALNI NADZOR V OKVIRU REFORMIRANEGA PAKTA ZA STABILNOST IN RAST

Ocena po državah članicah⁵⁷

Reformirani okvir ekonomskega upravljanja je zdaj prešel v ustaljeno fazo izvajanja. Do leta 2025 so vse države članice predložile svoje srednjeročne fiskalno-strukturne načrte (v nadaljnjem besedilu: srednjeročni načrti). Irska in Nizozemska sta leta 2026 po oblikovanju novih vlad predložili nove srednjeročne načrte.

V letnih poročilih o napredku, ki so jih države članice predložile konec aprila⁵⁸, je predstavljen napredek pri izvajanju teh srednjeročnih načrtov in ustreznih priporočil Sveta. Letna poročila o napredku so skupaj s pomladansko napovedjo Komisije 2026 ter podatki o realizaciji za leti 2024 in 2025, ki jih je zagotovil Eurostat, ključni vhodni podatki za oceno skladnosti držav članic s priporočeno fiskalno potjo in, kadar je ustrezno, za oceno izvajanja reform in naložb, ki so podlaga za podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve⁵⁹.

Tabela 2: pregled skladnosti držav članic s priporočenimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov

		2026		
		Predvidena skladnost	Tveganje neskladnosti	Tveganje pomembne neskladnosti
2025	Skladnost	BE*, AT*, PL*, RO*, SK*, FI*, CZ, DK, DE, EE, EL, FR ^c , LV, SE ^c	FR ^a , ES	HU*, SE ^A
	Neskladnost	IT*	PT	LT, SI
	Pomembna neskladnost	IE	LU, NL	MT**, BG, HR, CY
<p>*Države članice v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem. ***Za Malto Komisija Svetu priporoča razveljavitev sklepa glede čezmernega primanjkljaja. □ Države članice, ki niso v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem in pri katerih je bil leta 2025 javnofinančni primanjkljaj pod 3 % BDP, delež dolga pa pod 60 % BDP, ali je bil javnofinančni saldo blizu ravnotežja ali v presežku⁽⁶⁰⁾. ^A ocena za leto 2026 na podlagi letne stopnje rasti očiščenih odhodkov. ^c ocena za leto 2026 na podlagi kumulativne stopnje rasti očiščenih odhodkov.</p> <p><i>Opombe:</i> Kadar je rast očiščenih odhodkov višja od priporočene (tj. gre za pozitivna odstopanja), se velikost odstopanja oceni glede na pragova 0,3 % BDP na letni ravni in 0,6 % BDP v kumulativnem smislu. Pozitivno odstopanje pod enim od teh pragov pomeni oceno (tveganja) neskladnosti, odstopanje nad enim od teh pragov pa oceno (tveganja) pomembne neskladnosti. Za države članice, za katere je bila aktivirana nacionalna odstopna klavzula za obrambo, se pri oceni upošteva ustrezna prožnost in temelji le na rasti očiščenih odhodkov v</p>				

⁵⁷ Glej tudi okvir 5 na koncu tega dodatka.

⁵⁸ Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en. Madžarska do zdaj še ni predložila svojega letnega poročila o napredku.

⁵⁹ To zadeva Belgijo, Nemčijo, Španijo, Francijo, Italijo, Avstrijo, Romunijo in Finsko.

⁶⁰ „Fiskalni položaj, ki je blizu ravnotežja“, je v skladu z uvodno izjavo 14 Uredbe Sveta (EU) 2024/1264 opredeljen kot primanjkljaj sektorja država, ki ne presega 0,5 % BDP.

kumulativnem smislu. Za Irsko, Nizozemsko in Finsko se ocena za leto 2026 opravi glede na najnovejša priporočila, medtem ko se leto 2025 ocenjuje glede na njihova prejšnja priporočila.

Države članice, ki so trenutno v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem

Komisija je na podlagi podatkov o realizaciji ocenila učinkovito ukrepanje v letu 2025. Ocena za leto 2026 temelji na pomladanski napovedi Komisije 2026 in jo je treba šteti za predhodno, pri čemer bo ponovna ocena opravljena jeseni 2026 in spomladi 2027 na podlagi podatkov o realizaciji. Okrepitev postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem bi se ob neobstoju podatkov o realizaciji upoštevala le v posebej resnih primerih neskladnosti. Za državo članico, ki se drži korektivne poti, bi bilo treba šteti, da je učinkovito ukrepala. Kadar rast očiščenih odhodkov odstopa od korektivne poti, Komisija opravi celovito oceno.

Belgija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je ustrezno kumulativno odstopanje v okviru prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ob upoštevanju povečanja odhodkov za obrambo. V letu 2026 naj bi bili letna in kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočenima zgornjima mejama. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Belgija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in da bo skladna tudi leta 2026. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Belgija učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.**

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. Vendar pri izvajanju nekaterih reform prihaja do zamud. Natančneje, sprejetje pokojninske reforme v parlamentu, ki je bilo predvideno v četrtem četrletju 2025, se zdaj pričakuje leta 2026. Davčne reforme, predvidene v prvem četrletju 2026, so bile delno izvedene, preostali deli pa naj bi bili dokončani do julija 2026. O obeh reformah za izboljšanje proračunskega usklajevanja med različnimi ravnmi države, predvidenih v četrtem četrletju 2025, je bilo na ravni vlade večinoma doseženo soglasje, zdaj pa ju je treba še zakonodajno urediti; to naj bi bilo dokončano do konca leta 2026. **Komisija meni, da Belgija na splošno zadovoljivo izpolnjuje svoje zaveze.**

Francija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. V letu 2026 je letna rast očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, medtem ko je kumulativna rast očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo. Zato se **ocenjuje, da je Francija leta 2025 skladna z najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov. Za Francijo se ocenjuje, da bo leta 2026 obstajalo tveganje neskladnosti s priporočeno letno stopnjo rasti očiščenih odhodkov, medtem ko naj bi bila skladna s kumulativno stopnjo rasti. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Francija učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.** Hkrati Francija glede na sedanje projekcije leta 2026 morda ne bo zadostno učinkovito ukrepala, kar bi

lahko nato zahtevalo stopnjevanje postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Komisija zato Svetu priporoča, naj Francijo pozove, naj zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s korektivno potjo.

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. Vendar pa je preoblikovanje oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost v zvezi z minimalno plačo prineslo manjše prihranke, kot je bilo obljubljeno. **Komisija meni, da Francija na splošno zadovoljivo izpolnjuje svoje zaveze.** Kar zadeva prihodnost, je izvajanje pokojninske reforme iz leta 2023 začasno ustavljeno do januarja 2028

Italija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet, čeprav je v kumulativnem smislu le rahlo nad njima. Rast očiščenih odhodkov je leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Zato se ocenjuje, da **Italija leta 2025 ni skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov, vendar naj bi bila leta 2026 skladna.** Odstopanje v letu 2025 zahteva celovito oceno. Ob upoštevanju zmanjšanja nominalnega primanjkljaja, predvidene odprave stanja čezmernega primanjkljaja od leta 2026 in majhne velikosti odstopanja v letu 2025 **Komisija meni, da je Italija učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.** Hkrati Komisija Svetu priporoča, naj Italijo pozove, naj zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s korektivno potjo.

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. Kar zadeva ključni korak, ki bi moral biti izveden do četrtega četrtletja leta 2025 in se nanaša na povečanje javnofinančnih odhodkov za raziskave in razvoj (R&D), merjenih z odhodki za raziskave in razvoj v smislu BIRR kot delež BDP, se zadnji razpoložljivi statistični podatki Eurostata nanašajo na leto 2024. Vendar predhodne ocene italijanskih organov kažejo, da naj bi odhodki za raziskave in razvoj v smislu BIRR leta 2025 dosegli 0,59 % BDP, kar kaže, da je Italija očitno na poti k doseganju cilja. **Komisija meni, da Italija na splošno zadovoljivo izpolnjuje svoje zaveze.**

Madžarska – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je ustrezno kumulativno odstopanje v okviru prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ob upoštevanju povečanja odhodkov za obrambo. V letu 2026 naj bi bili letna in kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočenima zgornjima mejama. Ustrezno kumulativno odstopanje za leto 2026 naj bi tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ostalo nad 0,6 % BDP (močna domneva, da ni bilo učinkovitega ukrepanja). Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Madžarska leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov,**

medtem ko naj bi v letu 2026 obstajalo tveganje pomembne neskladnosti. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Madžarska v letu 2025 učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži. Hkrati bi predvideno tveganje pomembne neskladnosti leta 2026 pomenilo močno domnevo neobstoja učinkovitega ukrepanja in bi lahko zahtevalo okrepitev postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Komisija zato Svetu priporoča, naj Madžarsko pozove, naj sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, da bodo ti v skladu s korektivno potjo. Poleg tega **obstaja jasno tveganje, da Madžarska do leta 2026, ki je zadnje leto korektivne poti, ne bo odpravila čezmernega primanjkljaja**⁶¹. Zato bo Komisija morala Svetu priporočiti, naj sprejme revidirano priporočilo v skladu s členom 126(7) za določitev korektivne poti za naslednja leta⁶². Komisija bo ta položaj pozorno spremljala in ga jeseni ponovno ocenila.

Avstrija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Podobno naj bi bila rast očiščenih odhodkov v letu 2026 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Zato se ocenjuje, da je **Avstrija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Avstrija učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.**

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. **Komisija meni, da je Avstrija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze.**

Malta – Malta je leta 2025 svoj primanjkljaj sektorja država uspešno zmanjšala pod 3 % BDP, in sicer pred rokom, ki ga je določil Svet. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi primanjkljaj ostal pod 3 % BDP tudi v letih 2026 in 2027. Zato **Komisija danes Svetu priporoča, naj sprejme sklep v skladu s členom 126(12) o razveljavitvi sklepa Sveta z dne 26. julija 2024 o obstoju čezmernega primanjkljaja za Malto.**

Hkrati Komisija ugotavlja, da priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025, s katerim je bil potrjen srednjeročni načrt Malte, še naprej velja. V primerjavi z navedenim priporočilom je bila letna stopnja rasti očiščenih odhodkov leta 2025 pod priporočeno zgornjo mejo, medtem ko je bila v kumulativnem smislu nad njo, pri čemer je odstopanje preseгло 0,6 % BDP. V letu 2026 naj bi bila rast očiščenih odhodkov v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet, ustrezno odstopanje v kumulativnem smislu pa naj bi preseгло 0,6 % BDP⁽⁶³⁾.

---

⁶¹ Po podatkih Eurostata se je primanjkljaj sektorja država Madžarske zmanjšal s 5,1 % BDP v letu 2024 na 4,7 % BDP v letu 2025. Na podlagi ukrepov politike, znanih do presečnega datuma napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 za leto 2026 predviden primanjkljaj v višini 6,2 % BDP, za leto 2027 pa v višini 5,8 % BDP.

⁶² Madžarska je 1. junija 2026 Komisijo obvestila o svoji nameri, da predloži revidirani nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt.

⁶³ Primanjkljaj se je v letu 2025 zmanjšal zaradi velike rasti prihodkov, tudi iz naslova obdavčitve dohodkov pravnih oseb in posrednih davkov, kar je predvsem posledica povečanja nominalnega BDP in davčnih osnov ter znatnih nepričakovanih davčnih prihodkov. Po drugi strani so se kljub temu, da se obsežen kapitalski transfer, odobren nacionalnemu letalskemu prevozniku

Zato se ocenjuje, da Malta leta 2025 izkazuje pomembno neskladnost s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in da bo leta 2026 obstajalo tveganje pomembne neskladnosti. Komisija zato Svetu priporoča, naj Malto pozove, naj sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, da bodo ti v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti.

Poljska – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je ustrezno kumulativno odstopanje v okviru prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ob upoštevanju povečanja odhodkov za obrambo. V letu 2026 naj bi bila letna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo, medtem ko naj bi bila kumulativna rast očiščenih odhodkov nad priporočeno zgornjo mejo. Vendar naj bi bilo kumulativno odstopanje na podlagi trenutnih projekcij odhodkov za obrambo v mejah prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Poljska leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Poljska učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.**

Romunija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet, in sicer zaradi obsežnih svežnjev ukrepov fiskalne politike, sprejetih v drugi polovici leta 2025. Podobno naj bi bila rast očiščenih odhodkov v letu 2026 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Zato se ocenjuje, da je **Romunija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Romunija učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.** Hkrati Komisija poudarja, da fiskalni položaj v Romuniji ostaja nestabilen, saj je imela država v letu 2025 največji delež primanjkljaja v Uniji in obstajajo resna tveganja glede izvajanja, zato se bo potrebno v letu 2026 in naslednjih letih trdno in vztrajno osredotočiti na fiskalno prilagajanje.

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. Pripravljalno delo v zvezi z reformo sistema prejemkov v javnem sektorju na tehnični ravni še poteka, nov zakon pa naj bi bil sprejet poleti 2026. Na področju davčne uprave je treba sprejeti še nekatere nadaljnje ukrepe, zlasti za zmanjšanje zelo velike romunske vrzeli pri izpolnjevanju obveznosti v zvezi z DDV. Nadaljnje delo poteka tudi v zvezi z reformo obdavčitve premoženja, vključno z razvojem informacijskega sistema za avtomatizirano vrednotenje nepremičnin, vzpostavitev specializirane strukture za spremljanje sistemov javnofinančnih odhodkov ter reformo financiranja podjetij. **Komisija meni, da je Romunija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze.**

---

leta 2024, ni ponovil, javnofinančni odhodki še naprej občutno povečevali zaradi znatnega povečanja plačnega seznama v sektorju država in vmesne potrošnje ter enkratnih odhodkov, ki so izhajali iz sodne odločbe.

Slovaška – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. V letu 2026 naj bi bila letna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočeno zgornjo mejo, medtem ko naj bi bila kumulativna pod njo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Slovaška leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Slovaška učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.**

Finska – Skladnost rasti očiščenih odhodkov v letu 2025 se ocenjuje na podlagi priporočila Sveta z dne 21. januarja 2025, medtem ko je za leto 2026 ustrezno priporočilo Sveta z dne 20. januarja 2026. Za Finsko je rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Nasprotno, pa naj bi bila rast očiščenih odhodkov leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je kumulativno odstopanje na podlagi trenutnih projekcij odhodkov za obrambo v mejah prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Finska leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026. Komisija na tej stopnji ocenjuje, da je Finska učinkovito ukrepala. Zato se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začasno zadrži.**

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. Kar zadeva odpravo primanjkljajev socialno-zdravstvenih okrožij, se kljub umiritvi rasti odhodkov šteje, da so nakopičeni primanjkljaji nekaterih okrožij preveliki, da bi jih bilo mogoče odpraviti do konca leta 2026, ne da bi bilo ogroženo zagotavljanje storitev. Vlada je zato predložila predlog, da se rok za tiste regije, ki imajo verodostojne načrte za odpravo primanjkljaja, podaljša do konca leta 2029. **Komisija meni, da je Finska na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze.**

Druge države članice

Bolgarija – Javnofinančni primanjkljaj v Bolgariji je leta 2025 presegel referenčno vrednost 3 % BDP, Komisija pa za leto 2026 napoveduje primanjkljaj v višini 4,1 %. Zato je bila Bolgarija vključena v poročilo na podlagi člena 126(3) PDEU, v katerem se ocenjuje izpolnjevanje merila glede primanjkljaja. Primanjkljaj se sicer ob upoštevanju povečanja odhodkov za obrambo od leta 2024 na podlagi nacionalne odstopne klavzule za obrambo v letu 2025 znašal manj kot 3 % BDP, vendar naj bi na podlagi pomladanske napovedi Komisije 2026 ob upoštevanju tega povečanja leta 2026 presegel referenčno vrednost 3 % BDP. Ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora o tem poročilu bo **Komisija proučila možnost, da predlaga uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Bolgarijo.**

Za Bolgarijo je rast očiščenih odhodkov je leta 2025 nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezno kumulativno odstopanje ostaja nad 0,6 % BDP tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. V letu 2026 naj bi bila stopnja rasti očiščenih odhodkov v letnem in kumulativnem smislu nad priporočeno zgornjo mejo. Ustrezno kumulativno odstopanje naj bi ostalo nad 0,6 % BDP tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Bolgarija leta 2025 pomembno neskladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov, v letu 2026 pa naj bi obstajalo tveganje pomembne neskladnosti**. Zato Komisija Svetu priporoča, naj Bolgarijo pozove, naj spoštuje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, za katere Komisija predvideva, da jih bo priporočil Svet, da bi se odpravilo stanje čezmernega primanjkljaja.

Češka – V letu 2025 je letna rast očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, medtem ko je kumulativna rast očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo. V letu 2026 naj bi bila letna rast očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, medtem ko naj bi bila kumulativna rast očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo, pri čemer odstopanje v kumulativnem smislu znaša 0,1 % BDP. Vendar je predvideno kumulativno odstopanje v mejah prožnosti nacionalne odstopne klavzule na podlagi trenutnih projekcij za odhodke za obrambo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Češka leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in da bo skladna tudi leta 2026⁶⁴**.

Danska – V letu 2025 je letna rast očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, medtem ko je kumulativna rast očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo. V letu 2026 naj bi bila letna rast očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, medtem ko naj bi bila kumulativna rast očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Danska leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026**.

Nemčija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Rast očiščenih odhodkov je leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je napovedano odstopanje v kumulativnem smislu v letu 2026 po trenutnih projekcijah odhodkov za obrambo v mejah prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Nemčija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026**.

Zaradi načrtovanega primanjkljaja sektorja država nad referenčno vrednostjo primanjkljaja 3 % BDP v letu 2026 je bila Nemčija ocenjena v poročilu v skladu s členom 126(3) PDEU. Glede na

---

⁶⁴ Češka je 12. maja 2026 Komisijo obvestila o svoji nameri, da predloži revidirani nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt.

oceno iz tega poročila Komisija meni, da ni razloga za uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Nemčijo. Javnofinančna gibanja v Nemčiji bodo ponovno ocenjena jeseni 2026.

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. **Komisija meni, da je Nemčija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze.**

Estonija - Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar pa naj bi bila rast očiščenih odhodkov leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Čeprav se je večina povečanja odhodkov za obrambo v Estoniji zgodila v prejšnjih letih, je napovedano odstopanje v kumulativnem smislu v letu 2026 po trenutnih projekcijah odhodkov za obrambo v mejah prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Estonija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026.**

Zaradi načrtovanega primanjkljaja sektorja država nad referenčno vrednostjo primanjkljaja 3 % BDP v letu 2026 je bila Estonija ocenjena v poročilu v skladu s členom 126(3) PDEU. Glede na oceno iz tega poročila Komisija meni, da ni razloga za uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Estonijo. Javnofinančna gibanja v Estoniji bodo ponovno ocenjena jeseni 2026.

Irska – Skladnost rasti očiščenih odhodkov v letu 2025 se ocenjuje na podlagi priporočila Sveta z dne 21. januarja 2025, medtem ko je za leto 2026 ustrezno priporočilo Sveta z dne 10. marca 2026. Letna rast očiščenih odhodkov je leta 2025 nad zgornjo mejo, ki jo je Svet priporočil 21. januarja 2025, ustrezno odstopanje pa je le malo nad 0,3 % BDP, medtem ko je kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo. V letu 2026 naj bi bili letna in kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod zgornjimi mejami, ki jih je Svet priporočil v svojem priporočilu z dne 10. marca 2026. Hkrati Komisija ugotavlja, da je proračunski položaj leta 2025 v presežku in naj bi bil v presežku tudi leta 2026. Zato se **šteje, da Irska leta 2025 izpolnjuje obveznosti proračunske politike v okviru Pakta za stabilnost in rast in da bo skladna tudi leta 2026.** Komisija zato Svetu priporoča, naj Irsko pozove, naj spoštuje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ki jih je Svet priporočil 10. marca 2026.

Grčija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Medtem naj bi bila rast očiščenih odhodkov je leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je napovedano odstopanje v kumulativnem smislu v letu 2026 po trenutnih projekcijah odhodkov za obrambo v mejah prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Grčija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026.**

Španija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Vendar je kumulativno odstopanje na podlagi trenutnih ocen odhodkov za obrambo v mejah prožnosti, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula⁶⁵. Rast očiščenih odhodkov je leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezno kumulativno odstopanje se zmanjša pod prag 0,6 % BDP tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Španija leta 2025 skladna z najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov, v letu 2026 pa naj bi obstajalo tveganje neskladnosti**. Komisija zato Svetu priporoča, naj Španijo pozove, naj zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti.

Kar zadeva sklop reform in naložb, ki je podlaga za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, Komisija ugotavlja, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi morali biti izvedeni do 30. aprila 2026, v splošnem poteka po načrtih. Davčna reforma se še ocenjuje, reforma davčnih ugodnosti pa bo skupaj z dvema ukrepoma, povezanima z digitalno preobrazbo izobraževanja, ocenjena ob zadnjem izplačilu v okviru načrta za okrevanje in odpornost. Kar zadeva ukrepe za izboljšanje upravljanja začasne nezmožnosti za delo, je partnerske sporazume z nacionalnim zavodom za socialno varnost podpisala večina regij, medtem ko so sporazume z družbami za vzajemno zavarovanje podpisali le tri regije in dve avtonomni mesti. V zvezi s priznavanjem diplom je bil sprejet in uveden ministrski odlok, ki določa navodila za upravljanje postopkov priznavanja diplom in enakovrednosti tujih visokošolskih kvalifikacij. **Komisija meni, da je Španija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze**.

Hrvaška – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezno kumulativno odstopanje ostaja nad 0,6 % BDP tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. Podobno naj bi bila rast očiščenih odhodkov leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezno kumulativno odstopanje naj bi ostalo nad pragom tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Hrvaška leta 2025 pomembno neskladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov, v letu 2026 pa naj bi obstajalo tveganje pomembne neskladnosti**. Komisija zato Svetu priporoča, naj Hrvaško pozove, naj sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, da bodo ti v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti. Hkrati Komisija ugotavlja, da je za Hrvaško delež javnega dolga leta 2025 pod referenčno vrednostjo 60 % BDP ter da naj bi bila primanjkljaj sektorja država in javni dolg leta 2026 pod 3 % oziroma 60 % BDP.

---

⁶⁵ Komisija je za Španijo 22. maja 2026 sprejela priporočilo Svetu o aktiviranju nacionalne odstopne klavzule za obrambo, ki ga mora Svet še sprejeti. Ocena skladnosti za Španijo temelji na predpostavki, da bo Svet aktiviral nacionalno odstopno klavzulo.

Ciper – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezna odstopanja presegajo 0,3 % BDP oziroma 0,6 % BDP. Podobno naj bi bila tudi leta 2026 rast očiščenih odhodkov v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet, ustrezni odstopanja pa naj bi presegli 0,3 % BDP oziroma 0,6 % BDP. Hkrati Komisija ugotavlja, da je proračunski položaj leta 2025 v presežku in naj bi bil v presežku tudi leta 2026. Zato se **šteje, da Ciper izpolnjuje obveznosti proračunske politike v okviru Pakta za stabilnost in rast tako v letu 2025 kot v letu 2026**. Vendar naj bi bila rast očiščenih odhodkov nad priporočenimi zgornjimi mejami. Komisija zato Svetu priporoča, naj Ciper pozove, naj zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti.

Latvija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. V letu 2026 je letna rast očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, medtem ko je kumulativna rast očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Latvija leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi bila skladna tudi leta 2026**.

Zaradi načrtovanega primanjkljaja sektorja država nad referenčno vrednostjo primanjkljaja 3 % BDP v letu 2026 je bila Latvija ocenjena v poročilu v skladu s členom 126(3) PDEU. Glede na oceno iz tega poročila Komisija meni, da Latvija ob ustreznem upoštevanju vseh pomembnih dejavnikov izpolnjuje merilo glede primanjkljaja. Javnofinančna gibanja v Latviji bodo ponovno ocenjena jeseni 2026.

Litva – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezna kumulativna odstopanja se zmanjšajo pod 0,6 % BDP tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. Podobno naj bi bila rast očiščenih odhodkov leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Ustrezna kumulativna odstopanja naj bi v letu 2026 ostala nad 0,6 % BDP tudi po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo. Zato se **po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Litva leta 2025 neskladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov, v letu 2026 pa naj bi obstajalo tveganje pomembne neskladnosti**. Komisija zato Svetu priporoča, naj Litvo pozove, naj sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, da bodo ti v skladu z najvišjimi stopnjami rasti. Komisija hkrati ugotavlja, da sta deleža primanjkljaja sektorja država in javnega dolga v Litvi leta 2025 pod 3 % oziroma 60 % BDP in da naj bi bilo tako tudi leta 2026.

Luksemburg – Rast očiščenih odhodkov leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu je nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet, ustrezni odstopanja pa naj bi presegli 0,3 % BDP oziroma 0,6 % BDP. V letu 2026 naj bi bila letna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočeno zgornjo mejo, medtem ko naj bi bila kumulativna nad njo, pri čemer ustrezno odstopanje v kumulativnem smislu znaša manj kot 0,1 % BDP. Zato se **ocenjuje, da Luksemburg**

leta 2025 izkazuje znatno neskladnost z najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in da bo leta 2026 obstajalo tveganje neskladnosti zaradi odstopanja v kumulativnem smislu, ki znaša manj kot 0,1 % BDP. Komisija zato Svetu priporoča, naj Luksemburg pozove, naj sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, da bodo ti v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti. Komisija hkrati ugotavlja, da sta deleža primanjkljaja sektorja država in javnega dolga v Luksemburgu leta 2025 pod 3 % oziroma 60 % BDP in da naj bi bilo tako tudi leta 2026.

Nizozemska – Skladnost rasti očiščenih odhodkov v letu 2025 se ocenjuje na podlagi priporočila Sveta z dne 21. januarja 2025. Za leto 2026 je priporočilo, uporabljeno za to oceno, tisto, ki ga je danes sprejela Komisija in ga mora Svet še sprejeti. V letu 2025 sta letna in kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov Nizozemske nad zgornjimi mejami, ki jih je Svet priporočil 21. januarja 2025, ustreznosti pa naj bi presegli 0,3 % BDP oziroma 0,6 % BDP. V letu 2026 naj bi bila stopnja rasti očiščenih odhodkov nad zgornjo mejo iz priporočila za priporočilo Sveta o potrditvi revidiranega srednjeročnega načrta Nizozemske, ki ga je Komisija sprejela danes. Zato se ocenjuje, da **Nizozemska leta 2025 izkazuje znatno neskladnost s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov in naj bi leta 2026 obstajalo tveganje neskladnosti.** Komisija zato Svetu priporoča, naj Nizozemsko pozove, naj spoštuje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, za katere se pričakuje, da jih bo potrdil Svet. Komisija hkrati ugotavlja, da sta deleža primanjkljaja sektorja država in javnega dolga na Nizozemskem leta 2025 pod 3 % oziroma 60 % BDP in da naj bi bilo tako tudi leta 2026.

Portugalska – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Podobno naj bi bila rast očiščenih odhodkov leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, naj bi bila ustrezna kumulativna odstopanja v obeh letih pod 0,6 % BDP. Hkrati Komisija ugotavlja, da je proračunski položaj leta 2025 v presežku in naj bi bil blizu ravnotežja tudi leta 2026. Zato **se šteje, da Portugalska izpolnjuje obveznosti proračunske politike v okviru Pakta za stabilnost in rast tako v letu 2025 kot v letu 2026.** Vendar naj bi bila tudi po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, rast očiščenih odhodkov nad priporočenimi zgornjimi mejami. Komisija zato Svetu priporoča, naj Portugalsko pozove, naj zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti.

Slovenija – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Podobno naj bi bila rast očiščenih odhodkov leta 2026 v letnem in kumulativnem smislu nad zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. Po upoštevanju prožnosti za višje odhodke za obrambo, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, naj bi bila ustrezna kumulativna odstopanja leta 2025 oziroma 2026 pod pragom 0,6 % BDP oziroma nad njim. Zato **se po upoštevanju prožnosti, zagotovljene z nacionalno odstopno klavzulo, ocenjuje, da je Sloveniji leta 2025 neskladna z najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov, v letu 2026 pa naj bi obstajalo tveganje pomembne neskladnosti.** Komisija zato Svetu priporoča, naj Slovenijo pozove, naj sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, da bodo ti v skladu s priporočenimi

najvišjimi stopnjami rasti. Potrditev pomembne neskladnosti na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2026 lahko sproži pripravo poročila v skladu s členom 126(3) PDEU za oceno skladnosti z merilom glede dolga.

Zaradi načrtovanega primanjkljaja sektorja država nad referenčno vrednostjo primanjkljaja 3 % BDP v letu 2026 je bila Slovenija ocenjena v poročilu v skladu s členom 126(3) PDEU. Glede na oceno iz tega poročila Komisija meni, da ni razloga za uvedbo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Slovenijo na tej stopnji. Javnofinančna gibanja v Sloveniji bodo ponovno ocenjena jeseni 2026. Vendar glede fiskalnih obetov Slovenije za leto 2026 ostaja precejšnja negotovost. Če ustrezni popravljalni ukrepi ne bodo sprejeti verodostojno in pravočasno, bi to lahko jeseni privedlo do uvedbe postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem na podlagi merila glede primanjkljaja.

Švedska – Rast očiščenih odhodkov je leta 2025 v letnem in kumulativnem smislu pod zgornjimi mejami, ki jih je priporočil Svet. V letu 2026 naj bi bila rast očiščenih odhodkov v letnem smislu nad zgornjo mejo, ki jo je priporočil Svet, pri čemer naj bi ustrezno odstopanje preseglo 0,3 % BDP. Vendar naj bi bila rast očiščenih odhodkov v kumulativnem smislu pod priporočeno zgornjo mejo. Zato se **ocenjuje, da je Švedska leta 2025 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti očiščenih odhodkov. Za Švedsko se ocenjuje, da bo leta 2026 obstajalo tveganje pomembne neskladnosti s priporočeno letno stopnjo rasti očiščenih odhodkov, medtem ko naj bi bila skladna s kumulativno stopnjo rasti.** Komisija zato Svetu priporoča, naj Švedsko pozove, naj zagotovi, da bodo očiščeni odhodki v skladu s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti. Komisija hkrati ugotavlja, da sta deleža primanjkljaja sektorja država in javnega dolga na Švedskem leta 2025 pod 3 % oziroma 60 % BDP in da naj bi bilo tako tudi leta 2026.

Tabela 3: letna in kumulativna odstopanja rasti očiščenih odhodkov (v % BDP)

Letna in kumulativna odstopanja rasti očiščenih odhodkov (v % BDP)								
	Letno odstopanje		Kumulativno odstopanje		Nacionalna odstopna klavzula	Referenčno leto za nacionalno odstopno klavzulo	Kumulativno odstopanje ob upoštevanju prožnosti iz nacionalne odstopne klavzule	
	2025	2026	2025	2026			2025	2026
	(A)	(B)	(C)	(D)			(E)	(F)
Države članice v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem								
BE	0,1	-0,3	0,1	-0,2	Da	2021	-0,5	-0,9
FR	0,0	0,1	-0,3	-0,2	Ne	-	-	-
IT	0,1	-0,1	0,0	-0,1	Ne	-	-	-
HU	1,5	2,3	0,8	3,0	Da	2021	0,0	1,9
MT*	-0,1	0,1	2,3	2,2	Ne	-	-	-
AT	-0,3	-0,1	-0,3	-0,4	Da	2021	-0,4	-0,7
PL	0,9	-0,2	1,2	1,0	Da	2021	-0,3	-0,5
RO	-0,8	-0,3	-0,8	-1,0	Ne	-	-	-
SK	-0,9	0,8	-1,9	-1,0	Da	2021	-2,5	-1,6
FI	-1,0	1,5	-1,0	0,5	Da	2021	-1,6	-0,9
Druge države članice								
BG	2,1	0,2	2,1	2,2	Da	2024	1,4	1,6
CZ	0,2	1,5	-1,4	0,1	Da	2021	-1,7	-0,2
DK	1,0	0,4	-0,6	-0,1	Da	2021	-1,6	-1,5
DE	-0,3	0,5	-0,3	0,3	Da	2021	-0,7	-0,5
EE	-2,0	2,8	-1,4	1,5	Da	2021	-2,9	0,0
IE	-0,5	-0,1	-0,5	-0,6	Ne	-	-	-
EL	-0,3	1,5	-1,3	0,2	Da	2024	-1,5	-0,2
ES^	0,4	0,6	0,1	0,7	Da	2024	-0,1	0,4
HR	1,8	0,3	1,4	1,6	Da	2021	0,9	1,0
CY	1,3	0,9	1,0	1,8	Ne	-	-	-
LV	-0,4	1,2	-1,9	-0,6	Da	2021	-2,6	-2,1
LT	1,5	0,7	1,5	2,2	Da	2021	0,3	0,7
LU	1,3	-0,6	0,6	0,0	Ne	-	-	-
NL	-	0,1	-	0,1	Ne	-	-	-
PT	0,2	0,2	0,4	0,6	Da	2021	0,4	0,6
SI	1,4	1,2	0,5	1,7	Da	2021	0,3	1,2
SE	-0,9	1,0	-1,1	0,0	Ne	-	-	-

Tabela 3 – nadaljevanje

Letna in kumulativna odstopanja (v % BDP) – prejšnja priporočila [§]								
	Letno odstopanje		Kumulativno odstopanje		Nacionalna odstopna klavzula	Referenčno leto za nacionalno odstopno klavzulo	Kumulativno odstopanje ob upoštevanju prožnosti iz nacionalne odstopne klavzule	
	2025	2026	2025	2026			2025	2026
	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)	(H)
IE	0,3	-	-0,1	-	Ne	-	-	-
N								
L	1,5	-	1,0	-	Ne	-	-	-
FI	-1,3	-	-1,5	-	Da	2021	-2,5	-

Opomba: Pozitivno (negativno) odstopanje pomeni, da rast očiščenih odhodkov presega najvišje vrednosti (ostaja pod njimi), ki jih je priporočil Svet. Za države članice, za katere je bila aktivirana nacionalna odstopna klavzula za odhodke za obrambo, so odstopanja nad pragom 0,6 % BDP v stolpcih (G) in (H) poudarjeni s krepkim tiskom. Če odstopanja za preostale države članice presegajo prag 0,3 % BDP (na letni ravni) in/ali 0,6 % BDP (kumulativno), bodo v stolpcih (A) do (D) poudarjena s krepkim tiskom. Upoštevajte, da ocena skladnosti, ki jo je opravila Komisija, z rastjo očiščenih odhodkov temelji na natančnih številkah. V tem sporočilu so številke, na katerih temelji ocena, za predstavitvene namene zaokrožene na eno decimalno mesto.

*Za Malto Komisija Svetu priporoča razveljavitev sklepa glede čezmernega primanjkljaja. ^ Za stolpce (E) do (H) se predpostavlja aktiviranje nacionalne odstopne klavzule za odhodke za obrambo. § Za Irsko, Nizozemsko in Finsko se ocena za leto 2025 opravi na podlagi priporočil Sveta, sprejetih januarja 2025.

Vir: Pomladanska napoved Komisije 2026 in izračuni Komisije.

Tabela 4: saldo sektorja država, dolg sektorja država in rast BDP

Saldo sektorja država, dolg sektorja država in rast BDP									
	Saldo sektorja država (v % BDP)			Dolg sektorja država (v % BDP)			BDP (realna stopnja rasti)		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Države članice v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem									
BE	-5,2	-5,2	-5,4	107,9	110,5	112,8	1,0	0,7	0,9
FR	-5,1	-5,1	-5,7	115,6	118,1	120,2	0,8	0,8	1,1
IT	-3,1	-2,9	-2,9	137,1	138,5	139,2	0,5	0,5	0,6
HU	-4,7	-6,2	-5,8	74,6	75,1	76,8	0,5	1,8	2,1
MT*	-2,2	-2,2	-2,1	46,4	46,2	46,2	4,0	3,7	3,6
AT	-4,2	-4,1	-4,1	81,5	83,4	84,9	0,6	0,6	0,9
PL	-7,3	-6,5	-6,3	59,7	64,5	68,3	3,6	3,5	2,8
RO	-7,9	-6,2	-5,8	59,3	61,6	63,4	0,7	0,1	2,3
SK	-4,5	-4,6	-5,4	61,4	63,7	66,9	0,8	0,8	1,5
FI	-3,4	-4,5	-4,6	88,5	91,2	93,1	0,2	0,8	1,4
Druge države članice									
BG	-3,5	-4,1	-4,3	29,9	32,3	35,5	3,1	2,5	2,2
CZ	-2,1	-2,8	-2,9	44,3	45,8	47,2	2,6	1,8	2,4
DK	2,9	0,9	0,5	27,9	27,0	26,2	2,9	1,9	1,8
DE	-2,7	-3,7	-4,1	63,5	65,8	68,0	0,2	0,6	0,9
EE	-2,0	-4,5	-4,8	24,1	26,9	30,5	0,6	1,6	1,7
IE	1,8	1,4	1,2	32,9	32,4	31,6	12,3	-1,2	3,4
EL	1,7	0,8	0,6	146,1	140,7	134,4	2,1	1,8	1,6
ES	-2,4	-2,4	-2,0	100,7	99,6	98,9	2,8	2,4	1,9
HR	-3,0	-2,9	-2,7	56,3	55,9	55,6	3,4	2,7	2,5
CY	3,4	2,1	2,5	55,0	50,4	45,5	3,8	2,3	2,7
LV	-2,5	-3,3	-4,3	46,9	48,8	53,8	2,1	1,4	1,6
LT	-1,8	-2,2	-2,7	39,5	44,6	48,4	2,9	3,0	2,1
LU	-2,0	-1,2	-1,5	26,5	29,2	30,2	0,6	1,6	2,0
NL	-1,6	-2,5	-1,9	44,4	46,9	47,0	1,8	1,0	1,1
PT	0,7	-0,1	-0,4	89,7	87,6	86,0	1,9	1,7	1,8
SI	-2,5	-3,3	-3,5	65,7	64,9	65,1	1,1	1,9	2,3
SE	-1,3	-2,8	-2,5	35,1	36,6	37,7	1,5	1,8	2,2

*Za Malto Komisija Svetu priporoča razveljavitev sklepa glede čezmernega primanjkljaja. Vir: Pomladanska napoved Komisije 2026.

Okvir 5 – Metodološki pristop, na katerem temelji ocena skladnosti

Država članica je ocenjena⁶⁶ kot skladna, kadar rast očiščenih odhodkov⁶⁷ ne presega zgornjih mej, ki jih je priporočil Svet. Kadar je rast očiščenih odhodkov višja od priporočene (tj. gre za pozitivna odstopanja), Komisija upošteva velikost odstopanja glede na pragova 0,3 % BDP na letni ravni (glej stolpca (A) in (B) v tabeli X1X) in 0,6 % BDP v kumulativnem smislu od začetka načrta (stolpca (C) in (D)). Pozitivno odstopanje pod enim od teh pragov pomeni oceno (tveganja) neskladnosti, odstopanje nad enim od teh pragov pa oceno (tveganja) pomembne neskladnosti⁶⁸. Komisija v svoji oceni skladnosti na podlagi rasti očiščenih odhodkov upošteva tudi splošni proračunski položaj države članice, zlasti ali je blizu ravnovesja ali v presežku.

Spomladi 2026 fiskalna ocena prvič po začetku veljavnosti reformiranega okvira ekonomskega upravljanja odraža izračun Komisije za kontrolni račun za vsako državo članico na podlagi podatkov o realizaciji. Kontrolni računi spremljajo odstopanja od priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, in sicer tako v letnem kot kumulativnem smislu od izhodiščnega leta ustreznega priporočila Sveta za vsako državo članico. Prav tako so podlaga za spremljanje skladnosti s priporočili Sveta v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Pri državah članicah, za katere je bila aktivirana nacionalna odstopna klavzula za odhodke za obrambo (stolpec (E)), se ocena skladnosti osredotoča na primerjavo v kumulativnem smislu ter vključuje preverjanje, ali je morebitno pozitivno odstopanje od priporočene najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov v kumulativnem smislu pojasnjeno z ustreznim povečanjem odhodkov za obrambo glede na referenčno leto (stolpec (F)), in sicer do 1,5 % BDP v obdobju 2025–2028. Če je kumulativno odstopanje mogoče pojasniti s povečanjem odhodkov za obrambo glede na referenčno leto (stolpca (G) in (H)), se šteje, da je država članica skladna.

⁶⁶ Ocena Komisije glede skladnosti rasti očiščenih odhodkov temelji na natančnih številkah iz kontrolnega računa. V tem sporočilu so številke, na katerih temelji ocena, za predstavitvene namene zaokrožene na eno decimalno mesto (glej tabelo 3).

⁶⁷ Za analitični prikaz kazalnika očiščenih odhodkov in kontrolnega računa glej fiskalne statistične tabele, ki zagotavljajo osnovne podatke, pomembne za oceno proračunskih politik držav članic, SWD(2026) 200 final, Bruselj, 3.6.2026.

⁶⁸ V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 mora Komisija pripraviti poročilo v skladu s členom 126(3) PDEU za oceno skladnosti z merilom glede dolga, če dolg sektorja država članice presega 60 % BDP, njen fiskalni položaj ni „blizu ravnotežja ali v presežku“ in odstopanje rasti očiščenih odhodkov od priporočenih zgornjih mej letno presega 0,3 % BDP ali kumulativno 0,6 % BDP.